

- 1) Utdrag ur lagfartsprotokoll för Per Persson å $\frac{1}{4}$ mtl no 2 Svanshals, daterat den 9 mars 1812.
- 2) Utdrag ur lagfartsprotokoll hållet vid Ö Göinge laga hösteting den 12 oct 1811, angående $\frac{1}{4}$ mtl no 2 Svanshals.
- 3) Utdrag ur lagfartsprotokoll hållet vid Ö Göinge laga vinterting den 8 feb 1811, angående $\frac{1}{4}$ mtl no 2 Svanshals.
- 4) Utdrag ur lagfartsprotokoll hållet vid allmänt sammanträde vid lagtima vårtinget den 8 juni 1875, rörande $\frac{3}{8}$ mtl no 1-2 Svanshals.
- 5) Utdrag ur lagfartsprotokoll hållet vid allmänt sammanträde den 14 feb 1876, angående $\frac{3}{8}$ mtl no 1-2 Svanshals för Maria Andersdotter, som enligt köpebrev av den 30 mars 1875 för 9.901 kr tillhandlat sig gården för sina med avlidne maken Per Persson sammanavlade barn.
- 6) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommarting den 16 juni 1871, rörande besiktning av uppdamning av Per Perssons ängsmark till mjöl- och sågmölla, liksom Simontorps dammverk med mjöl- och sågmölla.
- 7) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima hösteting den 11 sep 1866, rörande ifrågakämd ändring eller rivning av dammverk i Simontorp med Per Persson i Svanshals som vederpart.
- 8) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommarting den 14 juni 1871, rörande utslag av tinget den 23 juli 1870 i till hovrätten väddad sak mellan Per Persson kärande och Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp svarande, angående förklaring av domslut för vilket kommissionslantmätarna Herbst och Berglund samt åboen Nils Månsson i Kulleröd måtte höras, vartill Persson förklarade dem jäviga och att Månsson var hans uppenbara ovän som varit med varandra i handgemäng. Gäller tvist om dammbyggnader, där Persson påstår ha dämt så att Månssons hö blivit något skadat.
- 9) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 7 mars 1866, då Per Persson instämt bönderna i Simontorp Måns Johnsson, Bengt Christensson och Per Jönsson, jämte Jöns Jönsson i Genastorp, M Ritter i Glimminge, Sven Nilsson i Broby och nämndemannen M Hörberg i Osby, angående en till landshövdingen i Kristianstad lämnad ansökan över de olagligheter som simontorparna förövat medelst vattendämning, varför landshövdingen den 6 maj 1865 meddelat resolution och förordnat vederbörande lantmätare jämte 2 godemän på vardera sidan samt Ritter och Hörberg till uppgift att undersöka fördämningen, vilka den 25 nov 1865 fattat beslut i direkt strid mot intentionen med vattnets behållande på Perssons ängar. Beslutades att rätten skulle hålla syn på stället.
- 10) Infann sig Per Persson jämte motparter på ängsmarken för att besiktiga vattenuppdamningen den 14 dec 1869 vid såväl Svanshals som Simontorp mjöl- och sågmöllor och befanns friström vid Simontorps damm vara behövlig för att undvika översvämning, daterat 3 feb 1872, avskrift.

- 11) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima hösteting den 4 nov 1862 i mål mellan Per Persson och Måns Johnsson, Bengt Christensson, änkan Nilla Jönsdotter samt förmyndaren för avlidne åboen Sven Larsson i Simontorps omyndiga barn handlaren Per Nilsson, jämte nämndemannen Sven Nilsson i Marklunda och Jöns Jeppsson i V Genastorp, angående ändring av dammverk och skadeersättning, emedan Simontorps damm vid högvatten översvämmar Perssons angränsande ängsmark och orsakar bakflöde i Svanshals mölla. Rätten fann det skäligt döma simontorparna att skyndsamt ordna med avflöde för dammen, så att Svanshals ej generas härav, men ogillade skadeersättning då Persson ej kunnat bevisa den uppgivna skadan, men skulle svarandena gälda rättegångskostnaden med 120 rdr.
- 12) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima höstating den 19 sep 1861, då Per Persson tagit stämning på Måns Johnsson, Bengt Christensson och Nilla Jönsdotter i Simontorp jämte förmyndarna för avlidne åboen Sven Larsson i Simontorps omyndiga barn, handlaren Per Nilsson och nämndemannen Sven Nilsson i Marklunda, med anledning av att simontorparna förändrat ett dammverk så det nu var olagligt. Beslutades den 9 nov att målet skulle uppskjutas till nästa lagtima ting, och skulle då även åboen Jöns Jeppsson i V Genastorp instämmas.
- 13) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima vintertinget den 4 feb 1841. Beslut om 3 rdr 16 vite för den som på Svanshals 5/16 mtl olovligen insläpper eller betar kreatur, nedriver eller sönderslår stängsel, öppnar grind utan att stänga den efter sig, begagnar olovliga vägar eller gångstigar, skadar skogen eller bedriver olovlig jakt och fiske. Påskrift att beslutet blivit kungjort i Osby och Visseltofta kyrkor, för att vara giltigt fordras årligen kungörelse från predikstolen i dessa båda socknar. Påskrifter från 1841 t o m 1846.
- 14) Brev till domhavande i Ö Göinge härad, angående Truls Perssons och hans hustrus konkurs i Svanshals, där Anders Johnsson vill anmäla och bevaka Per Perssons i Svanshals omyndiga dotter Oliva Zenobias fordran, utgörande 1.587 kr 48 öre enligt räkning från 31/12 1884, varav Truls Persson som medförmyndare svarade hälften 793 kr 74 öre, och yrkas härför förmånsrätt. Daterat den 2 mars 1885, duplett, avskrift.
- 15) Stämningsansökan mot Per Persson i Svanshals, daterad Ebbarp den 25 jan 1873, avskrift. Meddelande från Pehr Jönsson i Simontorp med anledning av Perssons stämning angående verkställd stängseldelning mellan Perssons och Jönssons ägor, varmed Jönsson uttager motstämning på motparten, daterad Simontorp den 24 jan 1873.
- 16) Skrivelse till Ö Göinge häradsting, utgörande tillägg och utveckling av vad Per Perssons ombud nämndemannen Anders Jönsson i Malshult anfört mot Per Jönssons i Simontorp sökta inteckning såsom stridande mot stängselförordningen, daterad Svanshals den 7 apr 1873.
- 17) Utdrag ur inteckningsprotokoll hållet vid Ö Göinge lagtima hösteting den 10 oct 1855 angående försäljning av 3/32 mtl no 3 Holma, rörande förbehåll såsom undantag för Nils Månsson och Pernilla Pehrdsdotter, daterad Holma den 9 jan 1854. Bekräftad av undantagsgivarna Olof Jönsson och Svenborg Pehrdsdotter.

- 18) Utdrag ur inteckningsprotokoll hållet vid Ö Göinge lagtima ting den 3 maj 1839, rörande Pehr Pehrsson i Svanshals 200 rdr rg till Sven Pehrsson i V Kulhult, daterat den 29 juli 1838.
- 19) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima höstetinget den 29 sep 1843, då hemmansägaren Per Jönsson i Simontorp lät genom nämndemannen Olof Nilsson i Ebbarp för tinget visa hovrättens den 1/8 givna utslag angående stängselskyldighet.
- 20) Bouppteckning efter hemmansägaren Pehr Pehrsson i Svanshals, hållen den 24 apr 1873, ingiven till tinget i Broby den 23 maj.
- 21) Auktionsprotokoll för hållen auktion hos Truls Jönsson i Holma på lösegendom, daterat den 28 nov 1836.
- 22) Tingsutredning den 27 jan 1832 i tvist mellan Sven Jönsson och Måns Mickelsson i Holma, kärke, samt undantagsmannen Truls Jonsson därstädes, svarande, gällande om Jonsson överskridit sitt undantagskontrakt.
- 23) Syneprotokoll daterat den 14 juli 1873, rörande på begäran av Per Persson hållen syn på kanalgrävning, dammbyggnad och ägor, varom V Hyltans åboar Hans Svensson och Nils Nilsson stämt Persson för påstådd skada.
- 24) Slutlikvidation av utredningen efter avlidna pigan Anna Maria Schönbeck i Simontorp, daterad den 10 oct 1843, utfärdad av Göran Jönsson i Svanshals torp.
- 25) Utdrag ur diario över inlämnade skrifter i skuldfördringsmål på landskansliet i Kristianstad: den 5 maj 1868, O Ternström i Kristianstad mot ägaren av 1/16 mtl no 1 Svanshals Pehr Pehrsson enligt intecknat skuldebrev av den 22 maj 1861. Den 30 maj inkom Pehrsson med förklaring i målet.
- 26) Redogörelse efter pigan Anna Maria Schönbecks i Simontorp frånfälle, daterat 10 oct 1843, avskrift.
- 27) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring i Broby den 16 juni 1865, då Per Persson i Svanshals stämt Sven Svensson därstädes gällande 20 370/1000 kappland jord som tillhör Persson men brukas av Svensson, ehuru ej laga avsöndrat. Beslut att målet skulle uppskjutas till lagtima hösteting, då Persson skulle anskaffa bevis som stöd för sitt käromål.
- 28) Förteckning över lösöre som försålts av Bengta Trulsdotter i Svanshals, daterad den 24 dec 1827.
- 29) Utdrag ur domboken hållen med lagtima höstetinget med Ö Göinge tingslag den 25 nov 1873. Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson, kärke, mot Per Persson, svarande, angående Simontorps och Svanshals vattenverk. Då befanns Simontorps vattenverk vara Persson till skada och varför ersättning yrkats.
- 30) Utdrag ur domboken hållen vid allmänt sammanträde under lagtima vintertinget med Ö Göinge häradsrätt den 18 feb 1874. Återupptogs målet mellan Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp och Per Persson i Svanshals, då

kärandena företedde Kungl Majts den 26 feb 1873 givna dom uti den förut i rättegången anmärkta, genom hovrättens dom den 19 jan 1872 avgjorda tvisten mellan parterna, och inhämtades härav att Kungl Majt gillat att fastställa hovrättsdomen, gällande en höäng tillhörig Simontorp vilken fördärvats av Svanshals mölledamm, därvid vattnet medelst olovligt grävda kanaler letts ur sitt gamla lopp. Beslutades om uppskov till nästa ting i april 1874 på Per Perssons begäran.

- 31) På begäran av Per Persson intygas att de i målet aktuella kanalerna ligger flera hundra alnar ovanför Simontorps mölledamm, i strömmen är en nästan jämn dosering och inverkar ej till bakflöde i Perssons mölla, utan detta föränleds av Simontorps damm vars överskottsvatten i kanalerna något avleds och inte som Per Jönsson vid tinget hävdad kommer så hastigt på att luckorna måste stängas. Jönssons ängar lider ej skada härav utan är fullgoda, och kanalerna är nödvändiga för Per Persson dels för påbegynta odlingar, dels för Simontorps damm som årstädes orsakar uppdämning över Per Jönssons och Per Perssons ängar och kvarnverk. Daterat Simontorp den 31 aug 1872, Ingemar Germundsson, avskrift.
- 32) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima hösteting den 6 oct 1874, då ovanstående mål återupptogs till behandling, men Per Persson var nu död och representerades av nämndemannen Måns Tufvesson i Ö Olinge, som sade sig ej ha vidare fullmakt än att inlämna en skrift av änkan Maria Andersdotter, vari hon yrkade uppskov med saken då ännu inga förmyndare tillsatts och hon ej ensam kunde bevaka målet, daterad Svanshals den 3 oct 1874. Beslutades om nytt uppskov med målets handläggning.
- 33) Utdrag ur domboken hållen under lagtima vintertinget med Ö Göinge häradsrätt den 7 mars 1866. Per Persson i Svanshals hade till tinget instämt Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp, samt Jöns Jeppsson i V Genastorp i egenskap av förmyndare för avlidne åboen Sven Larssons omyndiga barn jämte Jönsson, anförande att dessa under förra året i bäcken från Örsjön utan tillstånd anlagt en vattenmölla, om vars borttagande Persson anställt särskild rättegång, och att simontorparna med eller utan tull emottagit främmande mäld, varför han fordrade laga ansvar och försegling av möllan tills vederbörligt tillstånd inhämtats. Målet avslogs, emedan Persson ej kunnat styrka att han av Simontorps dämning lidit skada, och hans yrkanden ogillades.
- 34) Rättegångsfullmakt in blanco för innehavaren, daterad Göteborg den 15 aug 1882 och utfärdad av Edul Malmberg. Avsedd för landskanslisten herr August Andersson på Svanshals västergård.
- 35) År 1865 den 28 oct inställde sig kommissionslantmätaren Herbst i Svanshals för att enligt förordnande verkställa uträkning och granskning av enskiftesdelning från åren 1816-1819 med anledning av ägotvist mellan Per Persson på 3/8 mtl och Sven Svensson på 1/4 mtl av no 1 Svanshals. Kallelse utfärdades den 29 aug 1865 av Per Persson till befallningshavande i Kristianstads län, beviljades den 13 sep av landshövdingeämbetet åt Persson som tagit stämning på Sven Svensson angående tvisten om 20 370/1000 kappland jord, avskrifter.
- 36) Kontrakt om kvarnfallet och en del jordmån av Per Persson på V Hyltans ägor, ej inbegripet eller ordnat i köpebrev den 13 mars 1863, liksom inte heller det kontrakt Carl Andersson äger på sin besittningsrätt till torpplats, varför förklarar härmed Nils

Nilsson vid sitt inköp av 3/8 mtl V Hyltan dessa kontrakt vara gällande efter innehålllet som härmed försäkras, daterat V Hyltan den 29 feb 1864. Även vad villkorat är med åboen Anders Svensson i V Hyltan skall gälla.

- 37) Kvittering av fordringar hos Truls Persson i Holma, vilka efter upprättad redogörelse av auktionsförvaltaren drängen Nils Nilsson i Holmö erhållits av Jöns Trulsson i Gullarp, Nils Pehrsson i Svanshals, Jon Henningsson i Hyltan och Bengta Larsdotter i Holma, daterad den 28 nov 1836.
- 38) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge härads lagtima sommaring den 16 juni 1863, i mål mellan arrendatorn Per Eliasson i Gråshult, kärande, och åboarna Sven Svensson och Truls Pehrsson i Svanshals, Nils Truedsson i Hamsarp, svarande, transunt. Berör även Per Persson i Svanshals.
- 39) Undantagskontrakt, daterat Osby den 3 dec 1847. Sven Nilsson och Svenborg Björnsdotter upplåter gården S Lindhult till Anders Johnsson och deras dotter Karna Svendsdotter som ämnar ingå äktenskap.
- 40) Truls Jonsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpetergäld till Kungl Majt och kronans salpetergård för angivna no och hemmantal i Tommarps by och sn i Jerrestads hd, daterat den 7 mars 1826.
- 41) Utdrag ur protokollet vid Kristianstads landskontor den 16 sep 1831, där Per Persson behörigen styrkt att han i länets lantränteri den 3 sep insatt 7 sk 6 rst banco, utgörande lösen för rätten att framledes disponera uppväxande ekeskog på gården no 1 1/16 mtl och no 2 ¼ mtl Svanshals, samt 3 rdr 34 sk i lösen för nu befintliga vrakekar på dess ägor.
- 42) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 24 sep 1828. På drängen Nils Jönsson Lundbergs i Mjöböke vägnar företedde Lars Persson i Simontorp länets lagmansrätts dom av den 6 nov 1827, gällande skuldfordran på Per Persson i Svanshals. Denne hade sökt ändring av häradsrättens dom hos lagmansrätten, vars utslag den 2 mars 1828 fastställde domen. Per Persson uteblev från tinget utan anmält förfall och dömdes att till Lundberg utgiva fordrade 69 dr 40 sk banco jämte 6 % ränta vid utmätningshot, jämte kärandens omkostnader.
- 43) Utdrag ur inteckningsprotokoll hållet vid lagtima sommaring i Ö Göinge hd den 20 juni 1849. Per Persson i Svanshals hade den 17 nov 1846 hos pappersmästaren Lars Lind på Strömborg lånat 1.000 rdr mot 5 ½ % ränta och härpå lämnat skuldebrev, varav tinget den 25 maj 1847 fastställt inteckning hos 1/8 mtl no 1-2 Svanshals, och beslutades nu att benämnda inteckning döda och upphäva, då överenskommelse skett.
- 44) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 21 juni 1867. Per Persson i Svanshals hade stämt Nils Truedsson i Osby med yrkande att betala 29 rdr enligt kontrakt från den 29 oct 1865 jämte ränta från den 24 oct 1866, Persson representerades av skolläraren A P Fagerström i N Hulta. Truedsson nekade till att ha fått del av stämningen, varemot Fagerström anförde intyg härom med Sven Johnsson och Peter August Svensson som stämningsvittnen, men Truedsson bestred intygets riktighet varpå Fagerström begärde uppskov för att kunna höra stämningsvittnena, vilket beslutades.

- 45) Utdrag ur domboken hållen vid höstatinget i Ö Göinge hd den 25 oct 1800, mål mellan åboen Sven Persson i Svanshals och Pehr Hemmingsson. Dokumentet är delvis uppätet.
- 46) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima hösteting den 12 sep 1867. Per Nilsson i Marklunda hade stämt Per Persson i Svanshals, Nilsson representerad av ombudet Per Persson i Ekeröd, rörande 2 st skuldebrev varav ett på 143 rdr, men Persson i Svanshals bestred deras äkthet. Persson i Ekeröd åberopade som vittne Johannes Persson i Skogsbygd, men denne uteblev från tinget trots kallelse och fick 5 rdr böter för detta, varför målet måste ges uppskov.
- 47) Dokument daterat den 10 aug 1868, utfärdat av Per Persson i Svanshals.
- 48) Förteckning över lösöre som sålts efter Truls Jonsson i Holma, daterat den 24 dec 1827, av Pehr Pehrsson och Bengta Trulsdotter i Svanshals, avskrift.
- 49) Resolution daterad den 22 juni 1860 rörande vattenuppdämning mot Hallaryd sn, utfärdad av landskontoret i Växjö, återlämnad till Per Persson i Svanshals den 21 aug intygar Anders Åkesson, avskrift.
- 50) Kristianstads läns lagmansrätts dom mellan Per Persson och Inger Persdotter i Svanshals, kärande, samt Nils Trulsson, daterad 29 sep 1828.
- 51) Skrivelse till hovrätten från Per Persson i Svanshals, daterad den 9 sep 1868.
- 52) Landshövdingeämbetet i Kristianstads läns utslag efter skriftlig ansökan som herr kapten A J Appeltoft såsom sekreterare i Ö Göinge härads sparbank ingivit om laga handräckning för att med anledning av ett skuldebrev daterat den 25 oct 1856, med borgensmän, av Per Persson i Svanshals utbekomma återstående 300 rdr jämte ränta plus omkostnader. Per Persson hade blivit hörd men ej förklarat sig, daterat Kristianstad den 20 juni 1861. Persson hade behörigen erhållit del av de i ärendet angivna ansökningshandlingarna med resolution av den 19 mars 1861, men ej lämnat yttrande häröver och fick därmed anses ha medgivit ärendet. Dömdes att utgiva 300 rdr med 6 % ränta från den 31 maj 1860 samt 11 rdr i lagsökningskostnad, vid äventyr av utmätning av kronofogden på orten. Avser ett lån den 21 oct 1856 på 666 rdr till Per Persson i Svanshals, med Sven Larsson och Bengt Christensson i Simontorp som borgensmän.
- 53) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge laga sommaring den 7 maj 1823, mål mellan Jon Hemmingsson, Sven Jönsson och Per Svensson i Hyltan samt Per Persson i Svanshals.
- 54) Utdrag ur protokoll hållet vid Ö Göinge laga sommaring den 5 maj 1825, mål mellan Ubilt Thorsson i Holmö och Per Persson i Svanshals.
- 55) Fragment av räkenskap, visande Per Perssons tillgodohavande som den 14 juli 1873 uppgick till 7 kr 50 öre.

- 56) Resolution utfärdad av landshövdingeämbetet i Kristianstads län på landskontoret den 12 mars 1870, såvida gäldenären åboen Per Persson i Svanshals ej bestrider riktigheten av kravet eller något däremot invänder, har kronofogden på orten att genast uttaga det fordrade auktionsbeloppet 24 rdr 36 öre rmt med 6 % ränta från den 1 nov 1869, samt 5 rdr 50 öre för lagsökningskostnaden, eller också härom inom 8 dagar till kungliga befallningshavande inkomma med förklaring. Ansökan gjord den 8 mars 1870 av fordringsägaren Anders Svensson i Brunkelstorp, avskrift.
- 57) Dokument utfärdat den 11 feb 1828 av Ola Johnsson i Svanshals.
- 58) Utdrag ur inteckningsprotokollet vid lagtima sommaringet i Ö Göinge härad den 3 juni 1831. Hemmansåboen Lars Persson i Simontorp hade till Pehr Pehrsson och Bengta Trulsdotter utlånat 250 rdr enligt skuldebrev den 17 mars mot inteckning i 1/16 mtl no 1 och ¼ mtl no 2 Svanshals.
- 59) Räkenskap för Glemminge sn i Ingelstads härad.
- 60) Räkenskap för Valleberga sn i Ingelstads härad.
- 61) Utdrag ur protokollet hållet vid landskansliet i Kristianstad den 14 oct 1865. Då landshövdingeämbetet i beslut den 23/8 beviljat tillstånd för utminutering av brännvin och andra spirituösa drycker på 3 ställen i Osby sn från den 1/11, i Holmö, Ö Genastorp och Sibbarp, har Per Persson i Svanshals till kommunalnämnden i Osby inlämnat protokoll från den 15/9 utvisande att vid då förrättad auktion på utminuteringsrätten Persson stannat vid avgift för per år 1.005 kannor i Holmö, 610 kannor i Ö Genastorp och 570 kannor i Sibbarp, vilka anbud kommunalnämnden antog och låter Persson i 2 års tid från den 1/11 1865 hålla utminutering på dessa 3 ställen, och skall avgiften förskottas för varje halvår till uppbördsmanen, och skall kronolänsman, innan utminutering får företagas, underrättas om i vilka lägenheter den kommer att ske. Kvitteringar för åren 1865-1867.
- 62) Hovrättens utslag på den av lanthandlaren J Wiberg i Matberga inlämnade ansökan, att som lanthandlaren Per Persson i Svanshals, vilken enligt bevis påtecknat ett av Ö Göinge häradsrätt den 7 nov 1859 meddelat utslag i mål mellan Wiberg och Persson, varemot Persson inlagt vad men sedermera varken upplagt eller fullföljt vadet, varför yrkas att Persson skall dömas skyldig att utgiva 19 rdr 50 öre i omkostnader till Wiberg för inställelsen i hovrätten enligt bifogad räkning. Över denna ansökan hade Persson blivit hörd men ej svarat, daterad Kristianstad den 21 maj 1860. Hovrättens utslag den 28 feb 1860 hade föreskrivit att ansökningshandlingarna jämte ett exemplar av samma utslag skulle tillställas Persson vilken ålades att ställa sig till rättelse efter av i resolution av den 30 jan 1860 givet föreläggande, att om han ville vara hörd inom 3 veckor efter att handlingarna erhållits till hovrätten inkomma med sin förklaring. Då detta ej skett, dömdes Persson att svara för Wibergs omkostnader.
- 63) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 21 juni 1867. Per Nilsson i Marklunda tog stämning på Per Persson som hade den oförsämtheten att inför kungliga befallningshavande i Kristianstads län förneka sin egen namnteckning, dels på egen skuldförbindelse av den 6 mars 1866 på 61 rdr 70 öre, och dels borgen för skuld för sin bror Nils Persson i Lindhult på 143 rdr av den 27 feb 1866. Nilsson fordrade skuldernas betalning och yrkade Per Perssons ansvar härför, som vittnen

anfördes orgelnisten O Paulsson i Osby, Nils Truedsson i Svanshals och Johannes Pehrsson i Krogshöjd, daterat den 20 apr 1867. Ombud för käranden var Per Persson i Ekeröd och för svaranden f skolläraren A P Fagerström i N Hulta. Persson i Ekeröd ingav landshövdingeämbetet i länets den 26 oct 1866 givna utslag på den ansökning som Nilsson ingivit om handräckning för skuldernas indrivning, varpå svarades att då Per Persson vid muntliga förhandlingar den 25 oct förnekade namnteckningarna var betalningsskyldigheten av tvistig beskaffenhet, så att handräckning ej kunde medgivas, utan hänvisades Nilsson till vederbörlig domstol. Målet måste uppskjutas då vittnet Johannes Pehrsson uteblivit förfallolöst, och dömdes denne härför 1 rdr 50 öre i böter.

64) Utdrag ur domboken hållen vid V Göinge laga hösteting i Röinge den 3 oct 1857. Mål mellan Per Persson i Svanshals, kärke, och hemmansägaren Måns Christensson i Kulleröd, svarande, angående ersättning för en ek. Käranden representerades av nämndemannen Isak Isaksson i Bolberöd och svaranden av nämndemannen Per Bengtsson i Gammalstorp. Då emot svarandens och Sven Sonessons bestridande käranden ej kunnat bevisa att den omstridda eken tillhört honom eller blivit från Sonesson inköpt, ogillades stämningen och käranden dömdes att utgiva 6 rdr 32 sk för svarandens omkostnader.

65) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vörting den 18 feb 1885. Hemmansägaren A P Fagerström företrädde och inlämnade ansökan från Anders Johnsson i Svanshals, rörande att Johnsson och Truls Persson i Svanshals genom Per Persson i Ekeröd låtit ingiva ansökan den 28 nov 1882 om åläggande för Anders Nilsson i Hesslehult att istället för avlidne Jöns Persson i Svaneryd jämte dem vara förmyndare för Per Perssons i Svanshals omyndiga dotter Oliva Zenobia, och bemålte Anders Nilsson hade genom Persson i Ekeröd ingivit förklaring på tinget den 12 feb 1883, däri han förbehållit sig all vidare delaktighet i förmynderiet utöver 1/3, vartill Persson i Ekeröd utan de andras medgivande lämnat bifall och häradsrätten den 12 feb 1883 godkänt Nilsson som förmyndare, vilken var svåger till myndlingen men påstod om förordnandet att det inte sträckte sig längre än till 1/3, varför Anders Johnsson önskade en förklaring över förordnandet och Nilssons ansvarighet, som han yrkade skulle vara gemensam. Nilsson hade svarat att de tidigare varit 1/3 var och att han blott övertagit Jöns Perssons andel, sedan de 2 andra vid bevakning i Jöns Perssons konkurs utfått förmyndarmedlen. Tinget beslutade om förklaring av Anders Nilsson och ålade de 2 medförmyndarna att tillställa honom en avskrift av protokollet.

66) Utdrag ur domboken hållen vid sammanträde med lagtima höstetinget i Ö Göinge härad den 1 dec 1874. Nämndemannen Anders Johnsson i Malshult ingav tinget ansökan av Per Jönsson i Svanryd, Anders Johnsson i Jonstorp och Truls Pehrsson i Svanshals, vilka förordnats till förmyndare för avlidne Per Perssons omyndiga barn Pernilla och Oliva Zenobia, då det visat sig att försäljningen av Per Perssons lösörebo ej på långt när kunde täcka dödsboets skulder, om tillstånd att få sälja 3/16 mtl Svanshals med tillhörande vattenverk på offentlig auktion, och torde nämndemannen Jöns Pehrsson i Gryshult bli förordnad till auktionsförrättare, daterat 13 nov 1874. Försäljningen beviljad av tinget.

67) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima hösteting den 10 sep 1872. Hemmansägaren Per Persson i Svanshals inlämnade skrivelse till tinget av ägodelningsrättsledamoten Erik Persson i Björkerås, som på Per Perssons anmodan inställt sig i Svanshals och delat rågångstängslet mellan hans och Per Jönsson i

Simontorps ägor. Per Persson var närvarande vid förrättningen, Per Jönsson hade budats men infann sig inte, daterat den 1 juni 1872.

- 68) Kopia av Per Perssons till häradstinget den 10 sep 1872 ingivna skrivelse rörande Erik Persson i Björkerås förrättade delning av rågångsstängslet i Svanshals år 1872. Kopia tillställd och kvitterad av Per Jönsson den 15 juni.
- 69) Kontrakt vari Per Jönsson och Nils Nilsson i V Hyltan till Per Persson i Svanshals bortackorderar halva kvarnfallet på V Hyltans ägor, daterat den 21 aug 1844.
- 70) Utdrag av förmyndarskapsprotokollet hållet vid vintertinget i Ö Göinge härad den 28 jan 1839. Beslut om laga förmyndarskap för avlidne hemmansägaren Jon Hemmingsson i V Hyltans omyndiga barn, sonen Hemming och döttrarna Anna och Petronella, vartill förordnades åboarna Sven Svensson och Pehr Pehrsson i Svanshals. Den 16 feb entledigades av tinget de tidigare förmyndarna Björn Jönsson i Slähult och Jon Tufvesson i Brunkelstorp. Pappren är fragmentariska.
- 71) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima höstetinget den 18 sep 1835, mål mellan Per Persson i Svanshals och Lars Pehrsson i Simontorp.
- 72) Kontrakt av Per Persson rörande torplägenhet för Bengt Gullberg, daterad den 5 dec 1821.
- 73) Utdrag ur domboken hållen vid lagtima höstating den 12 sep 1872. Mål mellan drängen John Persson i V Hyltan, kärke, och Per Persson i Svanshals, svarande, angående misshandel. Per Persson sade att John Persson denna dag kom körande över Svanshals ägor utan att stänga en grind efter sig, och då Per Persson tillrättavisade honom blev han ohövlig, varför Per Persson knuffade till honom. F ö sade sig Per Persson att undandraga sig att ingå i svaromål, emedan han ej fått stämningen på laga föreskrivet sätt utan blott delgiven av en person. Per Persson tillsades av tinget att oriktig stämning skulle påtalas samma dag eller senast innan följande dags utgång, men fick fullföljas endast i samband med huvudsaken, därest denna kom inför högre rätt. Per Persson uttalade missnöje med detta, bestred såväl kärandens uppgifter och yrkanden som vittnesmålets riktighet, och begärde uppskov för att ånyo avhöra ifrågavarande vittnen samt att få del av protokollet. Käranden bestred Per Perssons begäran, yrkade på fängelse för hans våldsamt och ville att han skulle betala kostnaderna. Den 19 oct beslutade rätten om uppskov med målet till vårtinget 1873.
- 74) Skrivelse den 8 maj 1873 från Per Persson till "Kungl Majts högsta domstol" med begäran att i original återfå till rätten inlämnade bilagor uti målet, rörande tolkning av förening om vattendämningstvist med simontorparna, vari dom meddelats den 26 feb 1873.
- 75) Dom i till hovrätten väddad sak mellan Per Persson i Svanshals, kärke, och åboarna Måns Johnsson, Bengt Christensson och Per Jönsson i Simontorp, svarande. Häradsrätten hade i maj 1868 meddelat beslut, men Kungl Majt hade i dom den 5 maj 1869 återförvisat ärendet till häradsrätten, som den 23 juli 1870 lämnade utlåtande om tvisten mellan Per Persson och simontorparna angående dammbyggnad. Rätten hade beslutat att dammen skulle ha friström, så att vattnet ej kunde gå högre än till angivna märken och därutöver fritt avrinna, vari Per Persson sökte ändring och hade, sedan

hovrätten tillåtit simontorparna att som vittnen i saken anföra lantmätarna Berglund och Herbst samt åboen Nils Månsson i Kulleröd, mot dessa anfört jäv men likväl den 14 jan 1871 av rätten blivit godkända som vittnen i målet, vilket beslut Per Persson jämväl överklagat. Hovrätten hade låtit granska handlingarna i målet och upptagit saken till avgörande utan hinder av parternas underlåtenhet att underskriva den därvid utfärdade berättelsen, och avslagit Per Perssons anhållan om vittnesmål för bestyrkande av förmenta felaktigheter uti tingets över vittnesförhöret förda protokoll, godkände häradsstingets i anledning av jävsanmärkning fattade beslut och fann att jäv ej förekommit, föranledande någon ändring av häradsrättens i saken gjorda, nu motvädjade utslag, vilket gillades av hovrätten som ålade Per Persson att till motparten betala 100 rdr rmt för dess omkostnader.

76) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 20 juni 1872. Mål mellan hemmansägaren Per Persson i Svanshals, kärande, och hemmansägarna Per Jönsson i Simontorp och Anders Christensson i Kjellsved, svarande, angående olovligt tillgrepp av höhöstnad. Käranden representerades av Per Persson i Ekeröd, svarandena av nämndemannen Olof Nilsson i Ebbarp. Persson i Ekeröd framlämnade en skrivelse innehållande ett 10 sep 1852 upprättat kontrakt, varigenom hemmansägarna Jöns Svensson, Mats Svensson, Nils Månsson, Nils Svensson och Sone Gustavsson, alla i Holma, på 18 års tid till Per Persson i Svanshals utarrenderade deras gårdar tillhöriga andelar uti den s k Holkasjön med rätt att skörda och tillgodogöra sig där växande gräs. Den 10 oct 1852 ingicks ett likadant kontrakt mellan hemmansägaren Sven Svensson i Svanshals och Per Persson, som arrenderade Svenssons andel i Holkasjön. Den 10 mars 1862 företogs på vederbörandes begäran av Anders Svensson och L Brundin verkställd stängseldelning omkring Holkasjön. Höet från Holkasjön såldes enligt gammal praxis på offentlig auktion och auktionssumman delades mellan delägarna. Men 1871 hade Per Persson velat behålla sitt hö, då Per Jönsson i hans frånvaro genomförde auktionen och själv inropade höpartiet, som han sedan delade med Anders Christensson. Jönsson meddelade i en inlaga till rätten daterad den 17/6 1872 att han ansåg sig oskyldig, då Persson ej tillkännagivit sin avsikt att behålla höet och han ej haft något brottsligt uppsåt utan handlat i god tro och vederbörligen betalat höpartiet, varför han yrkade ansvar på Per Persson för hans obefogade stämning. Christensson anförde i sin inlaga med samma datum detsamma., och rätten ogillade helt Per Perssons käromål. Han ådömdes 100 rdr i böter för oriktig anklagelse och skulle dessutom gälta svarandenas omkostnader. Dokumentet är överkladdat med engelska skrivövningar i blyerts.

77) Resolution i Kristianstads landskansli den 13 nov 1884 på ansökan p g a bifogat skuldebrev för hemmansägarna Truls Persson och Anders Johnsson i Svanshals samt Nils Persson i Hasslaröd att till Osby sockens sparbank genast utgiva 1.600 kr jämte ränta från den 1 dec 1883 vid hot om utmätning. Resolutionen ålägger sökanden att tillställa de stämnda i huvudskrift eller bestyrkt avskrift de aktuella handlingarna, och skall de svarande inom 8 dagar inkomma med skriftlig förklaring.

78) Resolution i Kristianstads landskansli den 20 maj 1886 på ansökan p g a bifogat skuldebrev för hemmansägarna Anders Johnsson i Svanshals och Nils Persson i Hasslaröd att till Osby sockens sparbank genast utgiva 1.300 kr jämte ränta från den 1 juni 1885 vid hot om utmätning. Resolutionen ålägger sökanden att tillställa de stämnda i huvudskrift eller bestyrkt avskrift de aktuella handlingarna, och skall de svarande inom 8 dagar inkomma med skriftlig förklaring.

- 79) Utdrag ur protokollet hållet vid hovrätten i Kristianstad den 12 apr 1872. Hovrätten hade i revisionsutslag den 21 feb meddelat Per Persson i Svanshals vad han hade att iakttaga för fullföljande av sin talan mot hovrättens dom den 19 jan i vädjat mål mellan Persson, kärande, och åboarna Måns Johnsson, Bengt Christensson och Per Jönsson i Simontorp angående tolkning av förlikning. Persson hade den 4 feb genom kommissarien S F Törnberg ingivit jämte sin inlaga dels intyg att pengar för stämplat papper och lösen för hovrättens protokoll erlagts, dels av riksdagsmannen Jöns Persson i Svansryd och hemmansägaren Jonas Johannesson i Kruseböke lämnad borgen för den kostnad och skada som Persson kunde ådraga sig, dels också bevis att Persson i Kristianstads lantränteri insatt den ådömda kostnadsersättningen 100 rdr. Den 21 feb upptogs målet till förhör men ingendera av parterna visade sig närvarande, och då de givna föreskrifterna rätteligen genomförts, lät hovrätten tillstålla justitierevisionsexpeditionen ett exemplar att arkivera av vad som förevarit.
- 80) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 3 mars 1870. Per Persson i Ekeröd som ombud för Per Persson i Svanshals inlämnade Kungl Majts den 5 maj 1869 givna dom i från hovrätten appellerad sak mellan Per Persson, svarande, och Måns Johnsson, Bengt Christensson och Peter Jönsson i Simontorp, gällande en den 1-2 aug 1866 hållen syn angående ändring eller rivning av vattenverk i Simontorp, då en förlikning blivit oriktigt upprättad och fått dammens tillåtna nivå att ligga högre än av sagt till simontorparnas nytta och skada för Perssons ovanför liggande odlade ägor. Förlikningen hade registrerats vid häradstinget den 2 aug, men 11 sep inkom erinran om att den i protokollet införda förlikningen ej i allt överensstämde med vad som muntligen avtalats. Därför begärdes förklaring av förlikningen och den den 5 mars 1867 av sagda domen appellerades till hovrätten, varpå Kungl Majt med ändring av hovrättsdomen slutligen gillat häradstingets dom, men som häradstinget ej i sin dom meddelat yttrande angående de delar av förlikningen som var otydliga, utan istället inlett bedömande av andra ej berörda förhållanden, måste målet visas åter till häradstinget och domen undanröjdes. Målet skulle här återupptagas och sedan parterna hörts och fått yttra sig skulle ett nytt utlåtande göras.
- 81) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 1 mars 1872. Hemmansägaren Per Persson i Svanshals hade tagit stämning på Per Jönsson i Simontorp och Anders Christensson i Kjellsved, med påstående att de bortfört hans höhöstnad från Holkasjön $\frac{3}{8}$ mtl Svanshals samt $\frac{1}{4}$ mtl tillhörande Sven Svensson därstädes som arrenderades av Persson i likhet med hela Holma by. Christensson avvisade saken i skrivelse den 1 mars 1872 och krävde att Persson skulle ställas till ansvar för obefogad stämning. Jönsson lämnade intyg daterat den 24 feb 1872 att han inropat höpartiet på auktion och försålt hälften härav till Christensson men menade att han ej gjort något felaktigt. Persson begärde uppskov med målet och så även Jönsson, men Christensson ville ha saken avgjord. Häradsrätten beviljade uppskov med handläggningen.
- 82) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 6 mars 1862. Mål mellan Per Persson i Svanshals och Måns Johnsson, Bengt Christensson, änkan Nilla Jönsdotter jämte vederbörande förmyndare för avlidne åboen Sven Larssons omyndiga barn i Simontorp, f nämndemannen Sven Nilsson i Marklunda och hemmansägaren Jöns Jeppsson i V Genastorp, angående Perssons yrkande på ändring av Simontorps dammverk jämte skadeersättning. Persson representerades av ombudet handlaren Jöns

Persson i Svanryd. Svarandena förnekade att de vållat Per Perssons mark skada, då de aldrig förändrat dammen som funnits i urminnes tid och blott brukades till husbehov, samt ej företagit dämning annat än i laga föreskriven tid. Ombudet Persson i Svanryd sade häremot och ville anföra bevis, varför uppskov beviljades av rätten för att ge honom tid att framlägga dessa.

- 83) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 12 juni 1862. Fortsättning på ovanstående mål, kärandens ombud var nämndemannen Nils Hörberg i Osby och svarandena representerades av Måns Johnsson ensam. Åberopade vittnen var åboen Ola Nilsson i Råstad, undantagsmannen Ola Nilsson i Svanshals, torparna John Truedsson i Kjersebränna, John Persson och Per Nilsson i Ejratahl samt byggmästaren Jöns Christensson i Visseltofta, som utom Truedsson var närvarande och berättade vad de visste. Vidare yrkades ersättning för deras inställelse, vilket kärandesidan ålades att utgiva dem.
- 84) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 7 mars 1866. Per Persson i Svanshals hade stämt åboarna Måns Johnsson, Bengt Christensson och Per Jönsson i Simontorp, samt Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för Sven Karlsson i Simontorps omyndiga barn, vilka egenmäktigt hade anlagt ett dammfäste med dammverk, som orsakade uppdämning av vatten över Perssons ägor, varför han yrkade på dess borttagande samt ersättning för rättegångskostnader. Som vittnen anfördes Truls Nilsson, Ola Olsson och Johannes Simonsson i Ejratahl samt Lars Johnsson i Kjersebränna, som Persson ålades att ersätta för deras inställelse i rätten.
- 85) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 14 juni 1871. Därvid framträdde Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp och uppvisade hovrättens utslag av den 17 mars i mål mellan Per Persson i Svanshals och ovannämnda jämte Per Jönsson, sedan utslaget den 23 juli 1870 av häradstinget vädjats till hovrättens prövning. Som vittnen anfördes kommissionslantmätarna Herbst och Berglund samt åboen Nils Månsson i Kulleröd, mot vilka Persson anförde jäv. Herbst hade utfört den förrättning med dammverk varom tvisten gällde, Berglund bestämt var de tillåtna dämningmärkena skulle inhuggas och Månsson var hans uppenbare ovän. Persson hade till detta ting stämt Månsson för olaga uppdämning och stämningen delgivits Månsson den 14 maj, men rätten hade ej funnit honom skyldig att ingå i svaromål härom. Jävsanmärkningarna avslogs, då Månsson ej delgivits stämningen till detta ting förrän hovrätten redan gillat honom som vittne i målet. Herbst och Berglund tillerkändes ersättning för sin inställelse i rätten, som Johnsson, Christensson och Jönsson ålades utgiva dem. Per Persson begärde utdrag ur protokollet. Avskrift.
- 86) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 14 juni 1865. Mål mellan Per Persson och Sven Svensson i Svanshals samt Bengt Christensson, Måns Johnsson och Per Jönsson i Simontorp jämte Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för avlidne Sven Larssons omyndiga barn, angående iståndsättandet av en väg. Det meddelades av nämndemannen Nils Hörberg i Osby att en förlikning ingåtts mellan parterna, varför målet ej fullföljdes av rätten utan avskrevs.
- 87) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 9 mars 1865. Mål mellan Per Persson och Sven Svensson i Svanshals, kärande, samt Truls Persson i Svanshals, Bengt Christensson, Måns Johnsson och Per Jönsson i Simontorp jämte

Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för Sven Larssons barn, svarande, emedan dessa ej velat deltaga i uppröjning och underhåll av byavägen mellan Svanshals och Simontorp. Varför yrkades att rätten skulle döma dem skyldiga härtill och att Christensson och Johnsson måtte åläggas att flytta sitt stängsel så att vägen erhöll nödvändig bredd. Blott Truls Persson mötte upp vid tinget, ehuru alla de svarande kallats utom Bengt Christensson som ej kunnat anträffas. Truls Persson framlämnade en skrivelse med svar från Per Jönsson, Måns Johnsson och Jöns Jeppsson, vari de förklarade att då Christensson ej blivit stämd, kunde målet ej avgöras och de därför inte hade infunnit sig. Kärandesidan önskade nu uppskov med målet, emedan de hyste förmodan att saken skulle kunna uppgöras i godo, vilket beviljades av rätten.

- 88) Landshövdingeämbetets utslag givet på Kristianstads landskansli den 13 maj 1874, i mål mellan Per Persson i Svanshals samt Per Jönsson i Simontorp och Anders Christensson i Kjellsved. Ö Göinge häradsting hade i meddelad dom den 25 juli 1872 dömt Persson enligt strafflagen att böta 100 rdr samt ersätta Jönsson med 20 rdr och Christensson med 15 rdr för deras kostnader i målet, och hovrätten hade den 30 aug 1872 fastställt domen och ålagt Persson att ersätta vederparternas lösen för ett exemplar av hovrättsdomen med 3 rdr 50 öre för vardera, varpå Kungl Majt den 30 apr 1873 ej funnit skäl att upptaga saken till prövning ifråga om kostnaderna, men däremot frikämt Persson från de utdömda böterna, samt Kungl Majts Nedre Justitierevision, där Persson anhållit om att utbekomma, jämte annat, hovrättens i målet meddelade utslag, varpå fanns antecknat kvitto av kronofogden i Göinge hd att Persson den 10 oct 1872 hos kronofogden deponerat medel för böter och kostnader, genom beslut den 4 mars 1874 förklarat att hovrättsdomen skulle tillsändas kungliga befällningshavande i Kristianstads län, som ägde att på anmälan i avseende till domslutets innehåll vidare förordna därom. Perssons ansökan med begäran att utfå domen hade föranlett rätten att den 11 april 1874 höra Jönsson och Christensson i saken, men emedan dessa underlåtit att inkomma med sin förklaring, varemot Persson inlämnat handlingarna och påkallat ärendets prövning, fann rätten det skäligt för Persson att utfå hovrättens utslag med depositionsattest. Dock hölls möjligheten öppen för Jönsson och Christensson att överklaga beslutet till hovrätten, om de så önskade.
- 89) Utdrag ur hovrättsdiarium över inlämnade skrifter, den 10 oct 1866: Per Persson i Svanshals överklagade Ö Göinge häradsrätts domslut den 11 sep i mål mot Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp angående utrivning av vattenverk.
- 90) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 14 juni 1870. Mål angående Måns Johnsson, Bengt Christensson och Per Jönsson i Simontorp som inkommit med ansökan om förklaring av en förlikning som ingåtts med Per Persson i Svanshals som motpart. Sökandena inlämnade avskrift av rättens protokoll från den 1 aug 1866 om vid ifrågavarande vattenverk hållna syn och en då träffad uppgörelse mellan parterna som relaterades. Per Persson erhöll nyttjanderätt till no 3 Simontorps kvarnställe jämte tillhörande jord för 1 rdr i årlig avgärd. Dammen vid Simontorps sågverk tilläts ligga 6 ” högre än vid nya möllan, och skulle där anläggas en friström med 10 eller högst 15 alnars bredd, i höjd lika med kvarnströmmen. Karlskvarn längre ovanför som innehades av Per Persson fick anställa dammens höjd i nivå med nutida lugnvatten i en ovanom närmast därtill varande göl, varom dämningssmärke inhöggs i en jordfast sten. Simontorparna skulle lämna Persson 300 rdr i bidrag till

rättegångskostnaderna. Vidare gavs simontorparna rätt att begagna vattenverket i sitt nuvarande skick till den 10 maj 1867, om ändringen då ej verkställts ägde Persson rätt att genomföra den genom entreprenadauktion till lägstbjudande. Alla rättegångar om vattendammarna skulle upphöra, och lantmätare skulle förordnas att inhugga dämmningsmärken i jordfasta stenar. Simontorparna ville nu få rätt att avstänga vattnet mellan möllan och sågen med en damm, dock ej till högre nivå än dämmningsmärkena medgav, samt tolkade begreppet "friström" som endast avseende vid större vattenflöde anordnat fritt utlopp för att nivån ej skulle överstiga dämmningsmärkena. Per Persson däremot ville avvisa deras rätt att avstänga vattnet mellan sågen och möllan och ville att föreningen sådan den var införd i protokollet skulle tolkas till efterrättelse. Simontorparna framhöll att om de ej fick dämna vattnet, skulle de ej kunna bruka vattenverket, och ville med Nils Månsson i Kulleröd och Per Jönsson i Hofgården som vittnen visa att föreningen ej blivit rätt inskriven i häradsrättens protokoll, men fick svaret att då målet endast gällde att avgiva förklaring över föreningen sådan den faktiskt inskrivits, kunde vittnesmålen ej medgivas. Besked gavs att missnöje med beslutet skulle kungöras genast eller senast inom följande dag, varpå Måns Johnson och Bengt Christensson begärde uppskov för att Jöns Jeppsson i V Genastorp skulle ges tillfälle att yttra sig. Per Persson motsatte sig detta, och rätten beslutade genast avgöra målet. Nils Månsson och Per Jönsson tilldömdes ersättning för sina kostnader för inställelsen av sökandena. Rättens beslut blev att föreningens innehåll ej kunde visas innehålla något förbud mot vattnets dämning, varför simontorparna medgavs rätt att avstänga ån mellan sågen och möllan, dock ej till högre nivå än vad dämmningsmärkena medgav.

- 91) Brev från Måns Johnson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp till Kungl Majt, daterat den 7 maj 1872 och inkom den 10 maj. Gensvar på vad Per Persson i Svanshals anfört vid hemställandet till Kungl Majts prövning av hovrättsdom den 19 jan angående förklaring av förlikning. Persson hade med grämelse sett hovrätten gilla förklaringen av den i häradsrättens protokoll inskrivna och ofullständigt anförda förlikningen av den 2 aug 1866, vilket inte var oväntat då de kände Perssons sätt att begagna andras fel för vinnande av egna fördelar. Dock var denna sak så upplyst av vittnen och intyg att simontorparna lugnt kunde säga att den inte införts i protokollet efter verkliga meningen. Varför också Kungl Majt i sin nådiga dom den 5 maj 1869 yttrat att förlikningen ingalunda blivit införd i samma ordalag att den rätta meningen däri kan fattas. Häradsstinget och hovrätten hade med stöd av vittnen och intyg tolkat förlikningens rätta mening. Persson skulle få hjälp med rättegångskostnaderna, på 49 års tid få begagna Simontorps andel av strömmen vid Karlskvarn och skulle simontorparna sänka gamla hålldammen som ej fick övergå en viss nivå som markerats med i jordfasta stenar inhuggna dämmningsmärken. I gengäld skulle simontorparna få beräkna dammens höjd till erforderlig nivå för att kunna begagna sina vattenverk, vilket allra mest grämde Persson som varit belåten endast om simontorparna förhindrats att dämna vattnet och låtit det flyta "fritt förbi". Där skulle vara "friström", ett ord som Persson fått infört i texten utan att de enfaldiga simontorparna förstått dess innebörd. Lyckligtvis hade flera vittnen varit närvarande och uppfattade förlikningen bättre än Persson och häradsrättens ordförande. Simontorparna hade ej byggt dammen högre än tillåtet enligt kommissionslantmätarna Herbsts och Berglunds verkställda undersökning samt skiftesgodemännen Sven Nilssons och Jöns Jeppssons bifogade bevis. Persson ville nu på hovrättens dom den 15 maj 1868 hävda att ansökningen inte avsåg en förklaring av förlikningen, men hade förbisett att Kungl Majts utslag av den 5 maj 1869 ändrat hovrättens dom i detta

avseende och återvisat ärendet till häradsrätten för nytt utlåtande. Perssons återopande av dom av den 29 maj 1865 hörde egentligen ej till detta mål. Häradsrätten hade den 2 aug 1866 utsagt sig ej kunna till prövning upptaga den fråga samma dom avsåg och genom förlikningen hade alla processer om dammar och möllor blivit bilagda. Vad Persson anfört angående översvämning på sina ägor, påpekades det att just då större vattenflöden och naturliga översvämningar inträffat, särskilt vår och höst, hade Persson passat på att syna och beskriva vattenhöjden, och hans ängsmark här utgjorde fö blott ca 1 tld. Dessutom kunde Persson genom att öppna en lucka i sin längre uppför belägna damm lätt arrangera att vattnet flödade över. Perssons anhållan om vittnesförhör bestreds såsom endast föranledande onödiga kostnader. Processen om vattendammen hade pågått i 5 års tid och simontorparna hade under denna tid ej fått ha dammen ifred. 2 gånger hade Persson utlyst entreprenadauktion om dess rivning, dammen hade blivit riven av Persson och sedan fått uppbyggas på nytt. Perssons jävsanmärkningar mot simontorparnas vittnen i målet hade avvisats av häradstinget den 14 juni 1871 och beslutet gillats av hovrätten. Att Persson nu var i process med Nils Månsson borde ej beröra saken, då denna process ej påbörjats förrän efter det att hovrätten godkänt Månsson som vittne. Vidare bestreds Perssons påstående att vittnenas utsagor skulle ha varit tvetydiga och svävande. Därför yrkades att Kungl Majt skulle fastställa hovrättens dom och ålägga Per Persson att svara för kostnaderna. Duplett.

- 92) Protokoll hållet i Svanshals den 21 sep 1865, sedan Per Persson den 28 apr anmält att Simontorps mjöl- och sågmölla hindrar vattnets naturliga lopp i bäcken från Örsjön och vållat vattenflöde över marker som till odling är tjänliga, varför han ville ha bäcken upprensad och kvarnverken bortrivna, och ville för detta ändamål ha sakens lagliga utredning genom därtill förordnad lantmätare, vartill han rekommenderade kommissionslantmätaren P S Herbst. Detta beviljades den 6 maj av Kristianstads landskansli, som förordnade Herbst att genomföra förrättningen. Avskrift.
- 93) Intyg av den 19 juni 1872 av Johan Carlsson i Osby och J Björnsson i Brunkelstorp, som infunnit sig vid dammen i Simontorp kallade av Svanshals och fann dammen ligga 1 aln 13 verktum högre än grundstocken i möllan och detta på lägsta stället, och mellan grundstocken och 2 där belägna luckor var höjden 8 verktum högre. Avskrift.
- 94) Transunt av domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommarting den 19 juni 1872. Mål mellan Per Persson i Svanshals och Måns Johnsson, Per Jönsson, Bengt Christensson, drängen Lars Svensson i Simontorp och avlidne Sven Larssons omyndiga barns förmyndare Jöns Jeppsson i V Genastorp, vilka blivit stämde av Persson som yrkade ersättning för kostnad och skada som orsakats av uppdämning, då simontorparna var skyldiga att hålla sina kvarnverk i sådant skick att de ej vållade uppdämning. Måns Johnsson som representerade svarandesidan vägrade att ingå i svaromål på stämningen innan Kungl Majt avdömt tvisten rörande förlikningens tolkning. Detta gillades av rätten, varöver Persson yttrade missnöje.
- 95) Lantmätaren Gustav Berglunds avvägningstablå rörande dammverk i Simontorp, daterad Svanshals den 2 aug 1866, föranlett av tvistemål mellan Per Persson i Svanshals och åboarna Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp.

- 96) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 1 mars 1872. Per Persson i Svanshals hade instämt Bengt Christensson, Per Jönsson och Måns Johnsson samt drängen Lars Svensson, alla i Simontorp, jämte Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för Sven Larssons barn, med yrkande om ersättning för den skada och kostnad som deras uppdämning av ån vållat på Perssons vattenverk och markägor, samt att de enligt förening av den 2 aug 1866 skulle åläggas hålla sina vattenverk i sådant skick att de ej förorsakade uppdämning av vattnet, och betala 250 rdr jämte ränta räknat från den 1 jan 1867 samt vidare gälda kostnaderna som orsakats av att simontorparna anfört målet vid överrätterna enligt särskild lämnad räkning som skulle företes för rätten. Som vittnen åberopade Persson rättens ordförande, kommissionslantmätarna Berglund och Herbst, nämndemannen Jöns Persson i Gryshult och hemmansägaren John Sonesson i Visseltofta. Persson önskade få rättens ordförande avhörd angående föreningens innehåll, som relateras i dokumentet, men detta blev ej beviljat. Svarandena sade sig ej vilja inlåta sig i någon ny process, förrän den föregående processen avgjorts, som uppkommit genom olika tolkning av föreningen. Dammen vid Simontorps sågverk skulle anbringas 6 ” högre än dammen vid nya kvarnen med friström för vattnet att utflöda, men den verkliga meningen hade varit att dammen skulle vara 6 ” högre i avseende på hela strömmen eller till den höjd som utvisades av de inhuggna dämmningsmärkena, blott vid större flöde skulle vattnet ha fritt utlopp, ty någon damm med viss nivå kunde inte existera om denna som Persson menade skulle ha fritt utflöde genom en öppning i fördämningen. Härav följde sedan laga åtgärder för vinnande av rättelse, varvid häradsrätten den 18 apr 1867 och hovrätten den 15 maj 1868 meddelat dom, men Kungl Majt hade den 5 maj 1869 återvisat ärendet till häradsrätten, som den 23 juli 1870 i nytt utslag förklarade föreningen vara så fattad, att simontorparna ägde rätt att avstänga strömmen med fördämning. Beslutet hade motvädjats av Per Persson till hovrätten men fastställdes, varpå Persson den 3 feb 1872 ansökt om förnyad prövning av Kungl Majt, och den 24 feb meddelade hovrätten genom beslut vad Persson vid prövningssökandet hade att iakttaga. Svarandena hade hos kungliga befallningshavande klagat över att kronofogden Pehrsson den 19 feb 1867 verkställt utmätning hos dem för 300 rdr jämte omkostnader enligt föreningens innehåll, och att befallningshavande den 3 maj upphävt exekutionen. Per Persson framlämnade ett intyg från den 14 dec 1869 av Jöns Persson i Gryshult och John Sonesson i Visseltofta, som denna dag besiktigat dammarna och vid Per Perssons kvarnhjul fann 8 ” högt bakvatten, likaledes stod vattnet 8 ” djupt över Perssons ängsmark, sträckande sig på flera ställen flera alnar in från åkanten, och fanns märken som antydde att vattnet stått ännu högre. Vid besiktning av Simontorps vattenverk befanns dessa i full gång och vattnet mitt i strömmen stod 5 ” under dammens övre kant. Med hänvisning till detta intyg begärde Persson uppskov med målets avgörande, vilket godtogs av svarandena och beslutades av rätten.
- 97) Utdrag ur domboken vid Ö Göinge lagtima sommarting den 19 juni 1872. Fortsättning av ovanstående mål, med Måns Johnsson som befullmäktigad representant för svarandesidan. Johnsson nekade ingå i svaromål på stämningen, innan processen om tolkningen av föreningen fått sitt slut, som nu låg hos Högsta Domstolen i Riket för prövning. Häradstinget fann det därför riktigt att inte upptaga Per Perssons skadeståndskrav till behandling, varöver han yttrade missnöje. Persson yrkade vidare ersättning för sina kostnader i målet, och då häradsrätten fann att i förlikningen av den 2 aug 1866 medfanns en punkt gällande att simontorparna skulle betala Persson 300 rdr i ersättning för processkostnader, dömdes svarandesidan att till Persson utgiva 250

rd. jämte ränta med 6 % från den 2 jan 1867. Häremot inlade Måns Johnsson genast vad och domen alltså appellerades till hovrätten.

98) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima hösteting den 29 sep 1873. Genom nämndemannen Olof Nilsson i Ebbarp lät Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp ingiva hovrättens dom av den 23 maj 1873, visande att dessa personer stämt Per Persson i Svanshals inför häradstinget emedan han vid Karlskvarn uppdämt strömmen 7 ” högre än inhuggna märken utvisade som högsta tillåtet vattenstånd, till skada för Simontorps nedanför liggande kvarnverk och Jönssons ovanför Karlskvarn liggande ängsmarker, samt genom en av honom grävd på strömmens östra sida belägen kanal lett åns vatten ur dess rätta lopp i följd varav Jönssons ängsmarker ej längre översilades och lämnade mindre hö än förut. Simontorparna yrkade därför att Persson skulle ådömas att sänka dammen och fylla igen kanalen. Häradstinget hade den 29 juli 1872 yttrat att Perssons av motparten bestridda yrkande på syn ej bifölls, och då hovrättens den 19 jan 1872 givna dom av Persson överklagats till Kungl Majt ansåg man sig ej kunna upptaga frågan om dammen till behandling, utan fick simontorparna sedan Kungl Majts beslut i målet kommit, ånyo anmäla saken. Men däremot dömdes Persson att inom 6 veckors förlopp ha fyllt igen kanalen eller Per Jönsson på Perssons bekostnad ha rätt att utlysa arbetet på entreprenadauktion till minstbjudande, varjämte Persson skulle ersätta motpartens kostnader med 20 rdr. Domslutet överklagades till hovrätten, men denna fann att då hovrättens förra dom av den 19 jan 1872 rörande föreningens tolkning inte avsåg den del av föreningen som här berördes och Persson dragit domen inför Kungl Majts prövning, var häradsrätten ej förhindrad att pröva frågan om dammens sänkning vid Karlskvarn, och då båda parter anhållit om vittnesförhör fann hovrätten det skäligt att återvisa hela saken till häradsrätten med upphävande av det förra motvädjade utslaget. Varför häradstinget beslöt om uppskov med målets handläggning för att berörda vittnen skulle kunna inkallas. Avskrift.

99) Hovrättsdom meddelad den 13 juni 1873 i mål mellan Per Persson i Svanshals, representerad av kommissarien Törnberg, och åboarna i Simontorp Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson samt drängen Lars Svensson och Jöns Jeppsson i V Genastorp för avlidne Sven Larssons barn, representerade av Christensson. Dessa hade blivit stämde av Persson som ej erhållit i förlikningen 1866 utfästad hjälp till rättegångskostnaderna med 300 rdr och nu yrkade att utfå 250 rdr jämte ränta, vilken summa uttagits i Simontorp genom utmätning men denna den 3 maj 1867 blivit upphävd av länets befallningshavande. Vidare krävde Persson 34 rdr 37 öre i ersättning för rättegångs- och lagsökningskostnader samt 100 rdr i skadeersättning. Häradsrätten hade den 25 juli 1872 beslutat att Persson skulle utfå den i förlikningen utfästade summan med 250 rdr men avslagit övriga krav, varpå bägge parter överklagat den del av domen som gått dem emot. Hovrätten fann nu skäligt att stadfästa domen och Persson utfå fordrade 250 rdr, emedan denna del av förlikningen ej varit föremål för någon tvistighet.

100) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge lagtima höstating den 29 sep 1873. Original av samma dokument som anförts i avskrift som nr 98 ovan.

101) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 1 mars 1872. Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp hade stämt Per Persson i Svanshals för det han uppdämt sin damm vid Karlskvarn 7 ” högre än tillåtet

samt grävt en kanal för att bortleda åns vatten från dess rätta lopp, varav Jönsson led skada då hans ängsmarker ej längre översilades och lämnade mindre hö. Som vittnen anfördes möllaren Ingemar Germundsson i Simontorp och åboen Hans Svensson i V Hyltan, dokumentet är daterat i Simontorp den 10 feb. Per Persson framvisade en bestyrkt avskrift av det vid häradsrättens syn hållna sammanträdet i Svanshals den 1 och 2 aug 1866 förda protokollet, varav framgick att sedan Persson till 1866 års vinterting instämt kändena jämte Jöns Jönsson i Genastorp med påstående om ogillande av en av lantmätare och godemän utförd förrättning angående ändring, rivning eller flyttning av vattenverk i Simontorp, häradsrätten beslutat verkställa syn, vid vilken parterna ingått en förlikning om vad som skulle gälla. Persson förnekade nu att han dämt för högt, möjligen kunde någon av hans drängar ha spikat en bräda på dämmet och därmed höjt dammens nivå. Kändena svarade att det kvittade lika vem som gjort det och krävde vittnesförhör. Ingemar Germundsson såsom anställd sågare i Simontorp förklarades jävig att vittna, men torparen Pehr Johnsson sammastädes vittnade i saken att Persson grävt en kanal över sina marker varav vattnet kom så hastigt fram till Simontorps damm att de måste hålla luckorna öppna för att inte Perssons mölla skulle lida av bakvatten, och Pehr Johnsson som i 16 års tid skördat åt Jönsson kunde intyga att höskörden avtagit genom Perssons kanalled. Persson erkände att han genom 2 grävda kanaler lett åns vatten bort från dess gamla lopp men nekade att igenfylla kanalerna förrän han efter häradsrättens syn på platsen dömdes att göra detta. Båda parter bad därefter om uppskov för att kunna utveckla sin talan, vilket beviljades.

- 102) Hovrättsdom av den 23 maj 1873 i vädjat mål mellan Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp, representerade av f handlaren S F Löfberg, och Per Persson i Svanshals, representerad av kommissarien S F Törnberg. Persson hade blivit stämd för att han uppdämt sin damm vid Karlskvarn 7 ” för högt samt anlagt en kanal på sina marker och därmed lett åns vatten från dess gamla lopp till skada för Jönssons ängsmarker. Häradsstinget hade i utslag den 25 juli 1872 ålagt Persson att igenfylla kanalen inom 6 veckor men ej velat handlägga frågan om dammens sänkning emedan målet om tolkningen av förlikning ännu ej blivit avgjort. Hovrätten fann dock att inget hinder härför förelåg, och då bägge parter anhållit om vittnesförhör beslöts att målet skulle återvisas till häradsstinget med upphävande av den förra, överklagade domen. Simontorparnas yrkan om ansvar på Persson för ”missfirmligt skrivsätt” avsågs av hovrätten.
- 103) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge härads lagtima vinterting den 1 mars 1872. Avser samma mål som dokumentet nr 96.
- 104) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommaring den 16 juni 1871. Då framträdde hemmansägaren Per Persson i Svanshals och ville ha John Sonesson i Visseltofta och Jöns Persson i Gryshult på ed avhörda till styrkande av ett intyg, rörande hållen syn i Svanshals och Simontorp den 14 dec 1869. Sonesson och Jöns Persson hade denna dag infunnit sig på platsen och funnit 8 ” bakvatten i Per Perssons kvarnhjul, samt att vattnet stod 8 ” över hans ängsmark, på flera ställen sträckande sig flera alnar in från åkanten, och syntes märken som utvisade att vattnet stått ännu högre än nu. I Simontorp befanns vattenverken i full drift, och dammens nivå låg 5 ” under dämmet, varav framgick att dammen var till Per Perssons uppenbara skada.

- 105) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Gönge lagtima sommarting den 18 juni 1872. Mål mellan hemmansägarna Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp, kärande, och Per Persson i Svanshals, svarande. Persson stämdes för att ha dämt vattnet i sin mölledamm högre än tillåtet, så att simontorparna till sina nedanför liggande vattenverk ej fått jämnt vattenflöde, utan ofta då de velat mala eller såga har tillräckligt vatten ej funnits i dammen. Sedan hade vattnet visserligen kommit, men då de ej kunde veta när det behagade Persson att släppa på vattnet hade de ej kunnat planera sitt arbete, och ofta hade vattnet kommit i överflöd till mer skada än nytta, vilken skadeverkan på arbetet vid vattenverken värderades till 200 rdr. Per Jönsson hade lidit skada på sin ovanför Perssons mölledamm liggande ängsmark, då Persson under den varma årstiden maj-oktober låtit vattnet i dammen stiga långt över tillåten nivå och översvämma ängen som förvandlats till sank dy, vilken skada värderades till 30 rdr. Jönssons ängsmark nedanför Perssons vattenmølla hade också lidit skada av den här anlagda kanalen, som ledde mer vatten än den gamla åfåran varför ängen ej längre översilades som förr och gräsväxten minskat till hälften, vilken skada värderades till 120 rdr. Inlagan är daterad Simontorp den 18 juni och undertecknad av kärandena samt inlämnades till rätten av Johnsson som där förde samtligas talan. Dessutom yrkades ersättning av Persson för omkostnaderna vid stämningen. Bägge parter anförde vittnen, simontorparna torparen Carl Andersson i V Hyltan, hustrun Bengta Svendsdotter och torparen Per Johnsson i Simontorp, Per Persson f handlaren Johan Carlsson i Osby samt åboen John Björnsson i Brunkelstorp. Rätten beslutade att ej avgöra målet, emedan det andra målet om föreningens tolkning ännu var oavslutat då hovrättsdomen underställts Kungl Majts prövning. Rätten ogillade kärandenas skadeståndskrav men bestämde att Per Persson skulle åläggas att inom 6 veckors tid igenlägga den grävda kanalen. Detta utslag överklagades genast av Persson till hovrätten.
- 106) Hovrättsdom av den 10 dec 1872 i mål mellan Per Persson i Svanshals och åboarna Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson, drängen Lars Svensson samt Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för Sven Larssons barn, gällande att simontorparna skulle medelst vattendämning ha vållat skada på Perssons ägor och vattenverk, varför denne krävde skadeersättning samt att simontorparna skulle förpliktas att hålla sina vattenverk i sådant skick att de ej orsakade uppdämning, i enlighet med föreningen av den 1-2 aug 1866, vartill svarandena vägrat ingå i svaromål förrän den till Kungl Majts prövning lämnade tvisten om tolkning av föreningens innehåll blivit avgjord. Häradsrätten hade under dessa omständigheter ej ansett sig kunna upptaga målet till behandling, vilket Persson under förevändning att målet härmed blev onödigt uppskjutet vädjat till hovrätten. Hovrätten fann emellertid inget skäl att bifalla någon ändring utan ogillade Perssons vad, varjämte han ålades att till motparten betala 24 rdr i omkostnader samt 4 rdr i lösen för ett exemplar av domen.
- 107) Auktionskontrakt daterat Svanshals den 24 maj 1867, upprättat mellan Per Persson i Svanshals och John Jönsson i Visseltofta, vilken med anledning av från predikstolen i Osby kyrka kungjort beslut om entreprenadauktion rörande den förändring av Simontorps vattenverk som därvarande åboar ålagts enligt Ö Göinge härads synerättsdom den 2 aug 1866, förestått denna auktion och stannat vid ett anbud från Sven Johannesson i Hamneda att för 1 rdr 50 öre i betalning verkställa arbetets utförande.

- 108) Intyg av hovrätten daterat den 12 aug 1874, som meddelar att genom handlingar som denna dag inlämnats till rätten har Per Persson i Svanshals fullföljt sin talan mot Per Jönsson i Simontorp och appellerat Ö Göinge häradsrätts utslag av den 3 juli 1874 angående stängseldelning.
- 109) Intyg daterat Svanshals den 24 jan 1870, utfärdat av Per Persson därstädes med innehåll att åboarna Måns Johnsson, Bengt Christensson och Per Jönsson i Simontorp åläggas att inom 8 dagar ställa sitt dammställe i sådant skick som lagen föreskriver att ej skada tillfogas andra, vilket även föreningen den 2 aug 1866 inför häradsstyrelsen innehåller.
- 110) Kungörelse av Per Persson, daterad Svanshals den 6 apr 1872, gällande entreprenadauktion till minstbjudande med bortrivning av dammfästet vid Simontorps sågverk och mölla, vilket arbete kommer att utbudas i Svanshals den 15 apr kl 10 f m av bokhållaren Friberg i Svaneryd. Hågade spekulanter skall vara försedda med antaglig borgen för arbetets fullgörande. Uppläst i Osby kyrka den 7 apr enligt påskrift.
- 111) Dokumentbunt med avskrifter av diverse handlingar rörande processen om mölledammarna i Svanshals och Simontorp.
- 112) Kungl Majts resolution över åboen Per Perssons besvär ifråga om skattläggningen av Svanshals no 2 vattenmjölkvarn, varvid Kungl Majt finner skäligt att medgiva ändring av kammarkollegii överklagade utslag. Given på Stockholm slott den 1 aug 1850. Avskrift.
- 113) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima sommarting den 20 juni 1872. Mål mellan Per Persson i Svanshals, kärke, och Per Jönsson i Simontorp och Anders Christensson i Kjellsved, svarande, rörande påstått olovligt tillgrepp av höskörden från Holkasjön. Persson representerades av Per Persson i Ekeröd och svarandena av nämndemannen Olof Nilsson i Ebbarp. Av vad som framkommit i målet framgick att svarandena haft laga skäl för sitt förfarande med höskörden, varför rätten beslutade att ogilla käromålet. Härpå följde svarandenas stämning av Per Persson för falsk anklagelse, men då rätten ansåg att Persson handlat mera av obetänksamhet än argt uppsåt dömdes han endast till 100 rdr i böter samt att utgiva omkostnaderna, medan övriga yrkanden ogillades. Avskrift, transunt.
- 114) Hovrättsdom utfärdad den 15 maj 1868 i mål mellan Per Persson i Svanshals, kärke, och Per Jönsson, Bengt Christensson och Måns Johnsson i Simontorp samt Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för Sven Larssons barn, rörande flyttning eller rivning av vattenverk vid Simontorp. Kommissionslantmätaren P S Herbst hade med biträde av överforsten F Ritter och nämndemannen Nils Hörberg i Osby, vilka av kungliga befallningshavande i Kristianstad utsetts till godemän, Sven Nilsson i Broby och Per Jönsson i Hofgården, utsedda av svarandena, samt John Sonesson i Visseltofta och Jöns Persson i Gryshult, valda av käranden, verkställt undersökning på platsen som avslutades den 25 nov 1865, varpå Per Persson till rätten instämt svarandena med påstående om ogillande av lantmätarens och godemännens vid undersökningen givna utlåtande, så ock ifråga om den syn som häradsrätten den 1-2 aug 1868 utfört varvid en förlikning träffats, därvid dock Persson av styrelsen dömdes att utgiva betalning för företedda räkningar till Herbst med 46 rdr 84 öre,

Ritter 15 rdr 44 öre, Nils Hörberg 10 rdr och Sven Nilsson i Broby 16 rdr 30 öre. Detta hade Persson överklagat till hovrätten, som dock ej fann skäl att ändra häradsrättens dom. Persson ålades dessutom att betala svarandena 5 rdr 50 öre i lösen för ett exemplar av domen.

- 115) Utdrag av protokollet hållet i hovrätten i Kristianstad den 12 juni 1868. Emot hovrättens dom den 15 apr 1868 i väddad sak mellan Per Persson i Svanshals och åboarna Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp samt Jöns Jeppsson i V Genastorp som förmyndare för Sven Larssons barn, hade de sistnämnda den 3 juni inlämnat en inlaga med bifogande av revisionsskilling 100 rdr samt anfört missnöje med hovrättens dom och anhållit om fullföljande av sin talan hos Kungl Majt. Därför beslutades i hovrätten att hemställa utslaget i målet till Kungl Majts nådiga prövning, varför sökandena borde inom 1 månads tid till hovrätten ingiva pengar till stämplat papper och lösen för hovrättens protokoll i saken samt ålades att anskaffa 2 vederhäftiga män i borgen för de kostnader som sökandena vid prövningen kunde komma att åsamkas. Ifall något härav försumrades följde talans mistande och hovrättsdomens fastställande, men om allt fullgjordes lovade hovrätten att insända ett exemplar av protokollet till Kungl Majts justitierevisionsexpedition för slutlig prövning.
- 116) Utdrag ur domboken hållen vid allmänt sammanträde med lagtima vårtinget i Ö Göinge hd den 14 apr 1874. Mål mellan Per Jönsson, Bengt Christensson och Måns Johnsson i Simontorp, kärande, och Per Persson i Svanshals, svarande, angående skadeersättning för ängsmarker som skadats därav att Persson dämt vattnet för högt och grävt egna kanaler för dess bortledning. Som vittnen anförde Jönsson torparen Per Johnsson i Simontorp, Persson åboen John Sonesson i Visseltofta, möllaren Ingemar Germundsson i Simontorp och nämndemannen Jöns Persson i Gryshult. Den sistnämnde inlämnade en skrift med laga förfall för sitt uteblivande från rättegången. Vittnena hördes men målet blev uppskjutet då denne ej var närvarande.
- 117) Landshövdingeämbetet i Kristianstads läns utslag, daterat den 3 maj 1867, på besvär som Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp anfört mot utförd förrättning. Sedan synerätten i Ö Göinge härad efter syneförrättning hållen den 1-2 aug 1866 i sitt utslag den 2 aug fastställt en mellan ovannämnda och Per Persson i Svanshals träffad förening angående dem emellan anhängigt mål rörande ändring, rivning eller flyttning av vattenverk, varvid de ovannämnda medgivit att till Persson utgiva 300 rdr i bidrag till rättegångskostnader, att betalas före den 2 jan 1867, vilket ej skett varför kronolänsman P Pehrsson på order av vice härads hövdingen A Bergengren den 14 feb 1867 medelst utmätning hos nyssnämnda uttagit 300 rdr samt 6 rdr 87 öre i förrättningskostnad, varöver klagandena anfört besvär hos landshövdingeämbetet över exekutionen och anfört utdrag ur Ö Göinge dombok, varav framgick att föreningens tolkning blivit föremål för pågående process. Då häradsstinget i beslut den 11 sep 1866 utsatt ärendets behandling till den 10 oct samma år, hade Per Persson fått del av ansökningen och ombetts avgiva förklaring i målet, men Persson hade ehuru han bevisligen erhållit del av ärendet uteblivit från rätten, varför målets behandling måste uppskjutas till vintertinget 1867, då Persson ålades att infinna sig i rätten vid äventyr att annars ej vidare bli hörd. Persson hade vid föreningens ingående fått 50 rdr och menade sig ha rätt även till återstående 250 oguldna rdr, emedan denna punkt om betalningen ej blivit föremål för tvistig tolkning. Klagandena krävde att få utmätningen upphävd och menade att föreningen inte kunde anses bindande utan laga

prövning och oriktigt uppfattats av Persson. Denne hade låtit utmätningen innefatta även det redan betalade beloppet, varför klagandena begärde skadeersättning av Persson för detta förfarande och omkostnaderna för målets förande till rätten. Landshövdingeämbetet fann att det mot Perssons bestridande bevisats att han vid föreningens ingående erhållit 50 rdr, och att föreningen inte kunde anses bindande under annan förutsättning än att den uppfattats på det sätt som klagandena verkligen avsett och menat, och att klagandena långt innan utmätningen verkställts funnit sig till följd av förment inträffat missförstånd vid författandet av föreningen föranlåtna att hos häradsrätten verka för ändring och tillägg häri, men då målet ännu ej blivit slutgiltigt avgjort kunde det inte anses ha vunnit laga kraft, varför utmätningen ogillades och upphävdes, dock avslogs klagandenas yrkan om skadeersättning. Härefter följer avskrifter av olika dokument i fallet.

- 118) Intyg att hemmansägaren Per Jönsson i Simontorp blivit tillsagd att möta i Svanshals den 1 juni 1872 kl 12 för att övervara stängseldelning med Per Persson därstädes.
- 119) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 7 mars 1866. Per Persson i Svanshals hade stämt åboarna Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp tillika med Jöns Jeppsson i V Genastorp såsom förmyndare för Sven Larssons omyndiga barn, emedan de under 1865 lagt ett dammfäste i ån i sammanhang med ett äldre dammverk, om vilket rättegång är anställd, och då denna byggnad orsakade dämning av vatten på Perssons ägor yrkades att de måtte dömas skyldiga att borttaga dammfästet och svara för rättegångskostnaderna. Det antecknades att Persson hos kungliga befallningshavande gjort ansökan härom, då Simontorps mölla och sågverk hindrade vattnets naturliga lopp från Örsjön och därigenom orsakade flöde över stora markrymder tjänliga till odling såväl på Perssons som Simontorps ägor, och yrkat att för vattendragets upprensning och dammverkens bortrivning befallningshavande måtte förordna lantmätare att behandla frågan, varpå kommissionslantmätaren Herbst efter erhållet förordnande jämte godemän under hösten 1865 förrättat syn på stället men i sitt avgivna utlåtande inte ansett sig kunna finna skäl till Perssons gjorda framställning, och att Persson till följd av sitt missnöje härmed till förevarande ting instämt förrättningsmännen med klander av utförda åtgärder, vilken talan dock var av rättens prövning beroende. Svarandena medgav att de under sommaren 1865 ombyggt Simontorps mölleverk men hävdade att de ej gjort större dämning än förut funnits, och anförde som bevis Herbsts vid undersökningen förda protokoll och avvägningstablå. Persson åberopade som vittnen Truls Nilsson, Ola Olsson och Johannes Simonsson i Ejratahl och Lars Johnsson i Kjersebränna, som vittnade att dammen efter ombyggnaden hade blott 2 luckor istället för tidigare 4. Persson önskade uppskov med målet för att kunna framlägga ytterligare bevisning, medan svarandena ifrågasatte om saken ej borde behandlas i sammanhang med förut anförda process om dammverkens utrivande. Beslutade rätten att låta målet vara vilande tills synerättstvisten blivit avgjord och vunnit laga kraft.
- 120) Utdrag ur domboken hållen vid allmänt sammanträde med lagtima höstetinget den 1 dec 1874. Fortsattes målet mellan Per Jönsson, Bengt Christensson och Måns Johnsson i Simontorp och Per Persson i Svanshals angående skadeersättning. Persson representerades av nämndemannen Anders Johnsson i Malshult, som meddelade att Persson nu var avliden och inlämnade en skrift från änkan Maria Andersdotter, daterad den 28 nov 1874, vari hon förklarade att då ingen förmyndare ännu tillsatts för barnen

var hon inte i stånd att för sterbhusets räkning bevaka målet rörande vattentvisten med simontorparna, varför hon begärde att målets behandling skulle uppskjutas tills en förmyndare förordnats som kunde ta saken omhand och fullfölja svaromålet. Detta beviljades av rätten.

- 121) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vårting den 9 juni 1874. Mål mellan Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp och Per Persson i Svanshals angående skadeersättning. Persson visade att rättens förra gången fattade beslut tillställts vittnet Jöns Persson i Gryshult, men då denne av hemmansägaren Per Persson i Ekeröd ingivna handlingar befanns vara såsom svarandepart i brottmål skyldig att inställa sig vid Sunnerbo häradsting denna dag hade han laga förfall, och beslutades att målet skulle uppskjutas till nästa ting.
- 122) Utdrag av protokoll hållet i hovrätten den 13 juni 1872. Per Jönsson i Simontorp hade överklagat Ö Göinge häradsrätts dom av den 7 apr med Per Persson i Svanshals som motpart angående stängseldelning. Hovrätten hade den 30 apr i resolution beslutat att Persson vid 10 rdr i vite skulle inom 3 veckor efter det att han erhållit del av handlingarna inkomma till hovrätten med sin förklaring. Jönsson hade bevisat att Persson den 16 maj fått del av handlingarna, men oaktat detta hade han inte svarat hovrätten, varför Persson dömdes utgiva 10 rdr i vite för sin underlåtenhet och hade att, såvida han ville bli hörd i målet, inom 3 veckors tid från det han erhållit del av detta utslag inkomma med sin förklaring.
- 123) Hovrättsdom av den 15 maj 1868 i vädjat mål från Ö Göinge häradsting den 18 apr 1867 mellan Per Persson i Svanshals och åboarna Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp, angående en av häradsrätten den 1-2 aug 1866 företagen syn rörande ifrågavarande ändring eller rivning av dammverken i Simontorp, varvid en förlikning ingåtts och blivit fastställd av häradsrätten men uppgivits ha blivit oriktigt uppfattad. Hovrätten finner att häradsrätten, emot Perssons bestridande, saknat fog att taga befattning med ansökningen om ändring av den ingångna förlikningen, då det bevisligen inte förefunnits någon tvistighet angående tydningen av densamma då den vid syneförrättningen blivit träffad eller något missnöje härmed omedelbart anmälts, likväl syntes av den gjorda ansökningen att sådan sedermera uppkommit mellan parterna. Likaledes avslog hovrätten Perssons yrkande att emedan simontorparna inte fullgjort vad hovrätten den 7 juni för talans fullföljande föreskrivit, de skulle ha förlorat sin talan och hovrätten således varit obehörig att upptaga målet, och Persson ålades att stå för sina egna kostnader i saken.
- 124) Utdrag ur domboken hållen vid allmänt sammanträde med Ö Göinge lagtima hösteting den 6 oct 1874. Mål mellan Hans Svensson och Nils Nilsson i V Hyltan, kärande, åboen Ola Johnsson i V Hyltan, mellankommande, och Per Persson i Svanshals, svarande, angående igenläggandet av en kanal. Nilsson och Johnsson representerades av ombudet åboen Anders Svensson i Brunkestorp, och Persson av nämndemannen Anders Johnsson i Malshult som omtalade att Persson nyligen avlidit och inlämnade en inlaga från änkan Maria Andersdotter, vari hon önskade uppskov med målets behandling då ännu ingen förmyndare förordnats för barnen som kunde bevaka sterbhusets intressen, och utsikt förelåg att förlikning kunde träffas i saken. Detta beslutades också av rätten.

- 125) Protokoll hållet i Svanshals den 21 sep 1865, sedan Per Persson därstädes den 28 apr anhållit om förordnad lantmätare till Simontorps dammverk i syfte att få bäcken upprensad och dammverken bortrivna. Den 5 maj förordnades härtill kommissionslantmätaren Herbst, närvarande vid förrättningen var Simontorps åboar Per Jönsson, Bengt Christensson och Måns Johnsson, samt godemän för Persson hemmansägaren John Sonesson i Visseltofta och Trued Erlandsson i Torslehult, för simontorparna orgelnisten och nämndemannen Nils Hörberg i Osby och Per Nilsson i Ebbarp. Den 7 aug avsågs att hållas syn men fick inställas p g a förrättningsmannens sjukdom. Vid sammanträdet den 21 sep hölls syn men parterna kunde inte enas, och 27 oct förrättades ny syn. Persson biträdades av brodern Jöns Persson och simontorparna av Nils Persson i Segutslycke och Per Nilsson i Ebbarp. Godemän för Persson var John Sonesson i Visseltofta och Jöns Persson i Gråshult, för simontorparna landstingsmannen Sven Nilsson i Broby och Per Jönsson i Hofgården, förordnade godemän av landshövdingeämbetet var skogsförster Ritter i Glimminge och kantorn Hörberg i Osby. Per Persson yrkade att den äldre sågmöllan och mjölkvarnen i Simontorp flyttades bort till annan plats, dit vattnet kunde ledas med en kanal, och att de gamla dammverken bortrevs så att vattnet kunde flöda fritt och de nu där befintliga sankt ängarna kunde uppodlas med härlig skörd, vilket borde täcka flyttningskostnaden. Men det nya dämmet i bäcken som uppförts olagligt vid falllets ombyggnad 1865, sedan förrättningen blivit kungjord, skulle helt utgå. I sitt befintliga skickade vållade kvarnverken uppdämning av bäcken och hindrade odlingsföretag vid dess sidor. Persson anförde att någon mjölkvarn ej fanns på platsen utan blott ett dåligt hus, och sågmöllan som endast var för husbehov var i mycket dåligt skick. Flyttning eller rivning skulle således ej vålla någon större förlust utan möjliggöra uppodling av mark, vars skördar skulle bli ägarna och samhället till större nytta än de ”ruskiga verk” som nu fanns där. Simontorparna genmälde att Persson blott ägde 1 tld mark i en smal remsa utmed stranden, och att det ej var rimligt att torrlägga dammen och deras kringliggande ängsmarker för detta lilla markstycke, som uppodlat ej kunde lämna någon synnerlig skörd. Persson yttrade missnöje över motpartens ”nog oblyga och intriganta” påstående och påyrkade allvarligen att synemännen måtte fästa avseende vid hans anförande och inte fatta några ”olagliga eller otillbörligt orättvisa beslut” i saken. Den 25 nov kungjorde synerätten sitt utslag, som innebar att Perssons yrkanden om dammverkens rivning eller flyttning ogillades och Persson ålades att betala förrättningskostnaden med 377 rdr 19 öre. Som bilagor ingår avvägningstabell, uppgifter om inkomst och utgifter för Simontorps kvarnverk, beräkning av jordens värdering och kostnadsförslag för verkens flyttning. Avskrift.
- 126) Avskrift av dokument utfärdat i Kristianstads landskansli den 27 feb 1867, meddelande att simontorparna överklagat utmätningsförrättningen och med föreskrivna bestämmelser för ärendets upptagande. Emellertid skulle man avvakta med den i mät tagna kvarnens försäljning tills ärendet vunnit laga kraft. Utmätningen hade utförts den 19 feb på begäran av Per Persson i Svanshals och avsåg 300 rdr som Persson tillerkänts i en den 2 aug 1866 träffad förlikning, varav 50 rdr betalats men Persson ändå begärt utmätning av hela summan. Med anledning av denna oredlighet yrkades att Persson skulle åläggas att betala omkostnaderna för ärendets prövning. Vidare återges avskrifter av olika dokument rörande syneförrättningen, förlikningen och den härom uppkomna tvisten om dess tolkning.

- 127) Fragment av hovrättsdom, avseende mål mellan Per Persson i Svanshals och åboarna Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp, angående tolkning av 1866 års förening om dämningstvisten.
- 128) Fragment av rättsprotokoll, fört i Ö Göinge häradsrätt och gällande tolkningen av 1866 års förening om dämningstvisten. Dokumentet är överkladdat med blyertsskrift.
- 129) Kungl Majts dom av den 29 maj 1865 i från hovrätten vädjat mål mellan Per Persson i Svanshals, kärande, och åboarna Per Jönsson, Måns Johnsson och Bengt Christensson i Simontorp, svarande, angående att då Simontorps kvarnverk och damm tid efter annan utan vederbörligt tillstånd blivit förändrade och därvid vattnet blivit uppdämt, vållande bakflöde i Svanshals ovanför liggande mölla och översvämning av dess ängsmarker, ifrågavarande dammverk måtte bortrivras. Sedan kommissionslantmätaren P S Herbst den 24 sep 1862 verkställt avvägning av vattenhöjden, hade häradsrätten i sin dom den 20 dec 1862 ålagt simontorparna att skyndsamt verkställa sådan ändring av dammverken, att Svanshals ovanför liggande mölla och ägor ej hade någon skada därav, och skulle de därjämte gälda rättegångskostnaderna med 120 rdr rmt. Målet hade appellerats till hovrätten, som den 13 maj 1864 uttalat att då det måste antagas att ifrågavarande husbehovskvarn med tillhörande damm funnits där från uråldriga tider och det inte kunnat bevisas att dammens nivå senare blivit förhöjd, måste svarandena tillerkännas rätt att begagna dammbyggnaden i dess nu befintliga skick, alltså upphävdes häradsrättens dom och Perssons yrkanden ogillades. Detta domslut appellerades av Persson till Kungl Majt för ändring, som svarandena bestred, varjämte parterna på bägge sidor fordrade ersättning för rättegångskostnaden och tvistade härom. Kungl Majt finner att för tvistens avgörande erforderligt är att genom besiktning av behörig domstol en noggrannare utredning än som hittills ägt rum verkställs angående de olägenheter som uppgivits orsakade av vattnets uppdämning, och upplysning vinnes huruvida dammverken vid ombyggnad på något sätt förändrats, varför målet med upphävande av tidigare utslag återvisas till häradsrätten för att efter syn på stället lagligen förfaras.
- 130) Fragment av rättsprotokoll, avseende vittnesmål angående mölledammen i Simontorp. Beslöts att målets avgörande skulle uppskjutas för att fler vittnen skulle kunna kallas.
- 131) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge lagtima vinterting den 5 mars 1867. Åboarna Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp hade ansökt om förklaring av dom, och hade del i ärendet tillställts Per Persson i Svanshals. Persson ville ej lämna något yttrande i saken och sade sig anse domstolen vara obehörig att upptaga den. Avsåg en förening ingången den 2 aug 1866, då någon tvist ej förelegat men sedermera befanns ha uppkommit rörande dess tolkning. Häradsrätten fann sig tillkomma att över ansökningen lämna yttrande, och Persson var jämväl pliktig att häröver inkomma med förklaring, därest han ville bli hörd. Persson anmälde missnöje härmed, och hänvisades till att fullfölja detta i samband med huvudsaken. Dokumentet är ofullständigt.
- 132) Handlingar över rågången emellan Svanshals och Kulleröd. Tillhör Svanshals åboars rågångshandlingar. Inlagd bilaga en lös rågångskarta.

- 133) Kungl Majts dom, given på Stockholms slott den 26 feb 1873. Mål mellan Per Persson i Svanshals, kärande, och åboarna Måns Johnsson, Per Jönsson och Bengt Christensson i Simontorp, gällande en den 2 aug 1866 ingången förlikning, vilken sedermera sagts ha blivit ofullständigt uppfattad. Tolkningen av ordet "friström" var enligt kärandens mening att simontorparna var förhindrade att med någon som helst dämning avstänga vattendraget, medan svarandenas mening var att vattnet blott skulle ges fritt flöde när det överstigit dammens höjd. Varöver Ö Göinge häradsting den 18 apr 1867 och hovrätten den 15 maj 1868 meddelat utslag, men Kungl Majt den 5 maj 1869 återvisat ärendet till häradsrätten. Dess nya utslag av den 23 juli 1870 innehöll att förlikningen borde så tolkas, att simontorparna var berättigade att avstänga vattendraget med fördämning upp till den nivå som de inhuggna dämmningsmärkena utvisade, och vattnet först därefter ges fritt lopp. Målet hade av Persson fullföljts vid hovrätten med vadetalan, samt hovrätten tillåtit svarandena att såsom vittnen anföra kommissionslantmätaren P S Herbst och åboen Nils Månsson i Kulleröd, mot vilka Persson anfört jävsanmärkningar, men dessa hade av häradsrätten den 14 juni 1871 ogillats då Persson ej kunnat styrka jävet och inte ansetts vara förhindrade att vittna i målet. I sitt utslag den 19 jan 1872 godkände hovrätten Herbst och Månsson som vittnen i målet, vilket Persson hade yrkat skulle ogillas, och fastställde likaledes häradsrättens dom i huvudsaken, varjämte Persson ålades att med 100 rdr rmt ersätta svarandenas omkostnader. Emot detta beslut hade Persson yrkat Kungl Majts prövning, men Kungl Majt fann inget skäl att ändra hovrättens givna dom och ålades Persson att utgiva svarandena 80 rdr rmt för deras omkostnader.
- 134) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge höstating den 6 oct 1812. Mål mellan Pehr Jönsson i Kviinge och Nils Andersson i Nävlinge, käranden, samt änkan Malena Jönsdotter i Vesterslöv, svarande.
- 135) Intyg av Sven Larsson i Hedeberga, Spjudstorp sn i Ingelstads hd, angående uppbörd, daterat den 17 dec 1829.
- 136) Räkenskap för 1830 års salpetergård av Kvärrestad sn i Ingelstads hd, daterad den 14 dec 1829.
- 137) Räkenskap för 1827 års salpetergård av Bolshög sn i Jerrestads hd, daterad den 17 dec 1827.
- 138) Intygssedel utfärdad av vakanspredikanten C Häggolofsson för Petter Olof Hammarberg, född i Stockholm den 24 apr 1782, daterad Christianstad den 6 sep 1802.
- 139) Pehr Hemmingsson och hans hustru Pernilla Niklasdotter överlåter sitt hemman i Svanshals till Mattis Pehrsson emot 666 rdr 32 sk banco samt angivet undantag, daterat Broby den 9 maj 1808.
- 140) Dokument om salpeteravgift från Ingelstorp sn i Ingelstads hd, daterat den 26 mars 1826.
- 141) Fragment av rättsdokument.

- 142) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge härads lagtima sommarting den 8 aug 1820, mål rörande Jon Jönsson i Svanshals.
- 143) Utdrag ur protokollet hållet vid landskansliet i Kristianstad den 15 jan 1801. Mattis Nilsson och Sven Nilsson i Holma hade ingivit ansökan om förordnande för en lantmätaren P O Pilo att mäta och fördela såväl in- som utägor i Holma, så att envar fick sin ägolott i storskifte. Beviljades förordnandet för Pilo att fullgöra förrättningen.
- 144) Räkenskap för 1830 års salpetergård från Tommarp sn i Jerrestads hd, daterad den 14 dec 1829.
- 145) Kvitteringar på protokollslösen för häradsrättens protokoll 1830-1835.
- 146) Dokument med kvitteringar av betald ränta, dateringar från 1805 till 1814.
- 147) Räkenskap för 1828 års salpetergård från Vä sn i Gers hd, ej daterad.
- 148) Kvittering för salpetergård i Jerrestads hd, daterad den 17 dec 1829, Pehr Tufvesson i Simris.
- 149) Kvittering för salpetergård i Jerrestads hd, daterad den 17 dec 1829, Ola Andersson i Vallby.
- 150) Utdrag ur lagfartsprotokollet hållet vid laga vintertinget i Ö Göinge hd den 17 feb 1800, angående 3/8 mtl no 3 Holma i Osby sn.
- 151) 1815 års salpeterlängd för Ravlunda, Brösarp och Vidaby socknar i Albo hd.
- 152) Sammandrag över 1830 års salpeterleverering för Gers, Jerrestads och Ingelstads härader.
- 153) Dokument daterat Holma den 30 dec 1835.
- 154) Räkenskap över 1809 års salpeteravgift för Löderup sn i Ingelstads hd.
- 155) Räkenskap över 1848 års salpetergård för Tryde sn i Ingelstads hd.
- 156) Räkenskap över 1817 års salpetergård för Valleberga sn i Ingelstads hd, kvitterad den 3 mars 1818.
- 157) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge laga vinterting den 6 feb 1813, angående testamente efter Inger Jönsdotter.
- 158) Utdrag av domboken hållen vid Ö Göinge laga höstating den 8 oct 1822, angående pigorna Maria och Bengta Larsdöttrar i Holma.
- 159) Värderingsdokument daterat den 6 nov 1800, upprättat på uppdrag av kronofjärdingsmannen Truls Jönsson i Holma.

- 160) Utdrag av domboken hållen på Växjö rådhus den 8 apr 1839. Som ombud för gördelmakarmästaren Adolf Fagerström framträdde möllaren Magnus Jönsson i Örrle och anförde som vittnen guldsmedsmästaren H G Tillström och målarmästaren Olof Sjökvist, till bestyrkande av ett med nu avlidna hustrun Petronella Scher den 7 nov 1837 upprättat inbördes testamente.
- 161) Dokument tillhörande Adolf Fagerströms och Petronella Schers testamente, daterat den 7 nov 1837.
- 162) Kvitivering av Sara Elisabeth Fagerströms andel i fädernegården glt 171 i Växjö, vilken henne i arv tillfallit genom fadern gördelmakaren Johan Fagerströms dödsfall den 29 juli 1819, jämte en tillhörande kålgårdstappa, och försålts till gördelmakaren Adolf Fagerström för 166 rdr, daterad den 15 sep 1819.
- 163) Kvitivering av H Fagerström, att han av brodern Adolf Fagerström fått utbetalt återstående arvode efter sina avlidna föräldrar, utgörande kontant 111 rdr 32 sk banco, daterat Christianstad den 30 oct 1836.
- 164) Kvitivering av Sven Jonas Rooth att han av svågern Adolf Fagerström fått utbetalt hustrun Sara Elisabeth Fagerströms återstående arvemedel efter föräldrarna, utgörande kontant 158 rdr, varav 133 rdr utgivits direkt till Rooth och 25 rdr för sonens begravningskostnad till handlaren Wittloch i Växjö, daterad den 1 juli 1836.
- 165) Kvitivering av H Fagerström, att hans andel i köpesumman för fastigheten glt 171 i Växjö, som genom fadern gördelmakaren Johan Fagerströms dödsfall den 29 juli 1819 tillfallit honom i arv, jämte den vid Sandgårdsgatans slut liggande kålgårdstappan, utbetalats av köparen brodern Adolf Fagerström med 166 rdr, daterat Växjö den 17 sep 1819. Dokumentet är till stor del uppätet.
- 166) Räkning på varor levererade till Husbyggnadsbolaget av järnhandlaren N Christensson i Osby, jan-juni 1878. Nederdelen är bortriven.
- 167) Kvitivering att åboen Truls Jönsson i Holma betalat det av honom på auktion på landskontoret i Christianstad den 2 sep 1825 inropade partiet 100 tunnor skadad råg för 334 rdr. Kvitteras på magasinskontoret den 25 feb 1826 av Johan der Luft. NB Jönssons lämnade borgensförbindelse för köpesumman som ej innehas av Luft kan inte återställas, men då betalningen är fullgjord är borgen i alla fall utan all kraft av verkan.
- 168) Skrivelse till kungliga befallningshavande i Kristianstad, daterad den 14 nov 1836, med begäran om laga åtgärder för utfående av skuldfordran. Undantagsmannen Truls Johnsson i Holma hade den 25 mars 1827 lånat 100 rdr av prosten E Collin i Osby, men sedan han icke kunnat förmås att i godo betala fordringen enligt den i ansökan i avskrift bifogade skuldsedeln, nödgades Collin anhålla om laga handräckning härmed. Emedan Johnsson den 21 juli på kapitalet avbetalat 50 rdr, och sedan på utlyst offentlig auktion Collin den 14 nov inköpt på kvittning enligt medgivande i auktionskungörelsen för 27 rdr, utgjorde återstående fordran inklusive förfallen ränta 32 rdr, och då hela Truls Johnssons lösörebo vid auktionen utsåldes, ville Collin nu bevaka sin fordran medelst anhållan om kvarstad antingen hos auktionsförvaltaren Nils Nilsson i Holmö på de influtna auktionsmedlen för inrop

gjorda av personer som ej hade fordringar hos Johnsson, eller också på Johnssons hos jordägarna i Holma stående undantagsförmåner. För skyndsamhetens skull önskades att kronolänsman Brodd skulle bli förordnad att anställa den begärda kvarstaden. Kristianstads landskansli meddelade den 16 nov att Brodd förordnats att verkställa kvarstaden, varjämte Johnsson förpliktades att sig häröver förklara och återställa handlingarna inom 14 dagar efter delfäendet. Avskrifter av olika dokument i ärendet.

- 169) 1830 års salpeterskatt för Sallarp och Glivarp byar i Vallby sn uti Jerrestads hd. Kvitteringar på baksidan.
- 170) Kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpeteravgift från Ö Herrestad sn i Ingelstads hd, daterat den 3 nov 1827. Diverse kvitteringar.
- 171) Sågräkning för "herr gräfwe Hammeltong" från oktober 1865. Full betalning kvitteras, Röena torp den 24 feb 1866, John Hansson.
- 172) Kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpetergård för Vallby sn i Jerrestads hd, daterat den 13 mars 1826. Diverse kvitteringar.
- 173) Kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpetergård för Bolshög sn i Jerrestads hd, daterat den 11 mars 1826. Diverse kvitteringar.
- 174) Räkenskap över 1829 års salpeteravgift från Simris sn i Jerrestads hd.
- 175) Räkenskap över 1828 års salpeteravgift från Vallby sn i Jerrestads hd.
- 176) Räkenskap över 1830 års salpeteravgift från Vallby sn i Jerrestads hd. På baksidan kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpeteravgift för Simris sn i dito hd, daterat den 14 mars 1828.
- 177) Sammandrag över 1824 års salpeterleveranser från Gers, Jerrestads och Ingelstads härader. På baksidan räkenskap över 1830 års salpeteravgift från Simris sn i Jerrestads hd.
- 178) Räkenskap över 1830 års salpeteravgift från N Kvärrestad by. På baksidan kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpeteravgift från Lunnarp by, också i Kvärrestad sn, Ingelstads hd, daterat den 12 mars 1830.
- 179) Räkenskap över kapitalräntor och gjorda inbetalningar, daterad den 10 jan 1850.
- 180) Räkenskap över 1830 års salpeteravgift från Hagestad by, Löderup sn i Ingelstads hd. På baksidan räkenskap över salpeteravgift från Hannas sn i dito hd.
- 181) Kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpetergård för Blästorp by i Borrby sn, Ingelstads hd. Diverse kvitteringar. På baksidan räkenskap över 1830 års salpeteravgift från Borrby kyrkby.

- 182) Skrivelse från Måns Mickelsson och Sven Jönsson i Holma, daterad 8 jan 1836, som tillställts hovrätten för fullföljande av mot dom den 30 nov 1835 i Kristianstads läns lagmansrätt inlagt vad, rörande mål mot gårdsmannen Truls Jonsson i Holma angående undantag. Duplett.
- 183) Kontrakt vari Truls Jönsson i Holma förbinder sig att leverera innevarande års salpeteravgift för Everöd by (vilken?), daterat den 24 jan 1829.
- 184) Kontrakt vari Nils Nilsson och Elsa Johnsdotter vid försäljning av kronoskattehästhemmanet 3/8 mtl no 1 V Hyltan i Osby sn förbehåller sig livstidsundantag, daterat den 13 mars 1863. Avskrift.
- 185) Svårläst dokument, rörande Måns Mickelsson och Sven Jönsson i Holma.
- 186) Kontrakt daterat i Johnstorp den 14 feb 1852, vari A R Hamilton bortarrenderar till åboarna Anders Johnsson i Johnstorp och Nils Nilsson i Boarp ett stycke jord i Oxhagen på Johnstorps ägor.
- 187) Kontrakt vari NN till herr brändehandlaren N Larsen försälger 200 favne bögebrände at leveres paa Osby banegaard, daterat den 1 aug 1868, för leverans i maj månad 1869.
- 188) Meddelande från Skånska Hypotheksföreningen till lantbrukarna N J Andersson och Sven Olsson å no 1-2 Svanshals, vilka ansökt om delning av ett lån, varvid banken meddelar vilka villkor som krävs uppfyllda innan saken kan för direktionen föredragas, daterat Lund den 26 juni 1893.
- 189) Ett tomt pappersark.
- 190) Brev daterat Christianstad den 13 feb 1857 från Filialbanken till nämndemannen Pehr Nilsson i Ö Kulhult, vari meddelas att med tidigare skrivelse den 2 feb emottogs handlaren Jöns Pehrssons i Svaneryd revers, som den 5 feb belånades då en tidigare revers av Pehrsson infriades.
- 191) Undantagskontrakt för Sven Nilsson och Svenborg Björnsdotter i Jonstorp, vari undantagsförmåner tillförsäkras från tillkommande svärsonen Anders Johnsson och hans tilltänkta hustru, deras dotter Karna. Daterat Osby den 3 dec 1847.
- 192) Kopia av föregående nr.
- 193) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge lagtima hösteting den 17 sep 1860. Mål mellan Björn Nilsson i Åbrolla, kärke, och avlidne åboen John Johnssons sterbhus i Lindhult, angående det förmynderskap Johnsson haft för avlidne Sven Svenssons barn i Lindhultstorp. Svarande var sterbhusets delägare sonen Anders Johnsson i Johnstorp, dottern Inger Johnsdotters man, omyndigförklarade torparen Ola Olsson i Hallaboda med åboen Per Persson i Ekeröd som förmyndare, samt dotterdottern Bengta Jönsdotters man åboen Per Johnsson i Rågeröd och förre åboen Sven Johnsson i Bögeskog, som instämts angående redovisning av förmyndarskapet. Käranden representerades av åboen Nils Persson i Lindhult, som framlade stämning på

hemmansägaren Olof Frostensson i Bögeskog, emedan det sagts att John Johnsson blott svarat för halva förmyndarskapet och andra hälften som innehafts av Sven Johnsson nu övergått till Frostensson, som ålades att som medförmyndare avgiva svaromål i saken, men uteblev från tinget trots skriftligt bevislig kallelse. Efter en den 22 juni 1850 upprättad bouppteckning efter hustrun Pernilla Svensdotter i Lindhultstorp visade behållningen 392 rdr 39 sk, varav 2/3 tillfallit änkemannen Sven Svensson och myndlingarna 1/3, utgörande 130 rdr. Om det antogs att 10 rdr åtgått till boets utredning skulle myndlingarna ändå haft tillgodo 120 rdr, och boets realisering borde ha gett minst 120 rdr till, varav 1/3 tillfallit myndlingarna så att den totala behållningen borde uppgått till 160 rdr. Svarandena, där sonen Anders Johnsson var huvudman, hade ej kunnat anskaffa och avlämna rediga handlingar för redovisning av förmyndarmedlen, utan genom tredska utdragit ärendets avgörande i flera års tid. Enligt den av Anders Johnsson den 19 sep 1853 lämnade redovisningen utgjorde behållningen inte mer än 115 rdr 33 sk, och denna betänkligt stora skiljaktighet hade gett anledning till rättslig prövning, men Johnsson hade fortsatt tredskas och ej velat lämna behörig redovisning. Även om det som sagts var så att Sven Johnsson och numera Olof Frostensson hade omhand hälften av medlen, måste ansvaret betraktas som gemensamt då någon rättslig delning av tillgångarna ej skett. Per Perssons och Per Johnssons anhållan om befrielse från svaromålet kunde inte gillas, även om Anders Johnsson som huvudman borde redovisa behållningen. Johnsson genmålde att bouppteckningens tillgångar innefattade husbyggnaderna, som ej delats och därmed borde utgå, samt utestående fordringar av vilka ingen förhållning kunnat erhållas, varför tillgångarna i praktiken blivit mindre. Inga ytterligare papper eller räkningar fanns att anföra i saken. Rätten beslutade om uppskov med målet, emedan Olof Frostensson uteblivit trots kallelsen.

- 194) Undantagskontrakt vari Sven Nilsson och Svenborg Björnsdotter överlåter sin gård i Jonstorp till drängen Anders Jonsson från S Lindhult som ämnade ingå äktenskap med deras dotter Karna, daterat Osby den 3 dec 1847. Dokumentet är delvis uppbränt.
- 195) Utdrag ur lagfartsprotokoll hållet vid Ö Göinge laga sommaring den 7 maj 1811, gällande köp av no 2 Svanshals $\frac{1}{4}$ mtl för 666 rdr 32 sk banco.
- 196) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge laga sommaring den 9 maj 1807. Meddelades att Jon Tufvesson avlidit och efterlämnat ett återgivet testamente, bevittnat av Jon Andersson i Bögeskog och Anders Jönsson i Möllan.
- 197) Utdrag ur domboken hållen vid laga vintertinget i Ö Göinge härad den 15 feb 1812, mål rörande Nils Nilsson i Kviinge, klockaren Petrus Lindell och hans dotter Christina Lundgren, kronofjärdingsman Truls Jonsson i Holma och Åke Nilsson i Kviinge.
- 198) Utdrag ur protokoll hållet vid lagmansrätten i Christianstad den 7 sep 1832. Mål mellan åboarna Sven Jönsson och Måns Mickelsson i Holma å ena sidan och gårdsmannen Truls Jonsson därstädes på andra sidan, som överklagats ömsesidigt från Ö Göinge häradsrätt, rörande överskridande av undantagsrättigheter. Som vittne anfördes undantagsmannen Bonde Bondesson från Holma, som berättade att bestämmelserna på inget sätt var vidsträcktare än kontraktet tydligen innehåller och att

de medgivanden som han lämnat Jonsson under sin åbotid på inget sätt var förbindande för hemmansägarna utöver vad kontraktet stadgade.

- 199) Christianstads lagmansrätts dom ifrån Ö Göinge häradsting vädjat mål mellan Jöns Jönsson i Kviinge och Nils Andersson i Nävlinge, kärande, och Jöns Nilssons änka Malena Jönsdotter i Vesterlöf, svarande, angående bouppteckningen efter Nilsson, daterat den 5 maj 1845. Avskrift.
- 200) Utdrag ur domboken hållen vid Ö Göinge laga höstating den 1 oct 1806. Åboarna i Svanshals Per Hemmingsson, Sven Persson, Nils Nilsson, Sven Nilsson och Truls Niklasson hade utverkat sig stämning på dragonen Per Holmström i Bassarp och inhysesmannen Anders Johnsson i Dubbarp rörande råtvist mellan Svanshals och Boarp ägor, och skall vittnen edligen höras i målet. Dokumentet är delvis uppätet.
- 201) Utdrag av protokollet vid laga vintertinget i Ö Göinge hd den 5 feb 1800, rörande Nils Nilsson i Svanshals.
- 202) Den 9 aug 1813 inställde sig efter förordnande av kungliga befallningshavande den 26 mars lantmätare i Boarp för att fastställa rågången mot Svanshals. Närvarande var nämndemännen Sven Persson i Ebbarp och Olof Tufvesson i Marklunda, för Boarp Jon Olsson, Jeppa Jonsson och Lars Jonsson, för Svanshals Sven Persson, Nils Nilsson, Per Persson, Sven Nilsson och Nils Trulsson.
- 203) Köpekontrakt vari Pehr Nilsson försäljer till hemmansägaren John Andersson i V Hyltan på rot stående gran- och tallskog ävensom lövskog i Omaskog. För köpet betalas 50 kr i handpenning och resterande 250 kr den 1 sep 1887. Skogen skall vara avverkad och bortförd till den 1 apr 1888, men på backen redan den 1 juli 1887, och förbehåller sig säljaren ris och grenar. Daterat Svanshals den 1 dec 1886.
- 204) Räkenskap för 1829 års salpeteravgift från Simris sn i Jerrestads hd.
- 205) Räkenskap för 1829 års salpeteravgift från Hedeberga by i Spjudstorp sn. På baksidan räkenskap för N Kvärrestad by i Kvärrestad sn, bägge i Ingelstads hd.
- 206) Kontrakt vari Truls Jonsson i Holma förbinder sig att inleverera 1826 års salpeteravgift från byn N Kvärrestad, daterad dito den 4 mars 1826. Diverse kvitteringar. Kontrakt för 1827 års salpeteravgift, från N Kvärrestad den 13 mars och grannbyn Lunnarp den 14 mars. Diverse kvitteringar. Kontrakt för 1828 års salpeteravgift, från Lunnarp den 14 mars och N Kvärrestad den 12 mars. Diverse kvitteringar.
- 207) Kontrakt vari Truls Jonsson i Holma förbinder sig att inleverera 1827 års salpeteravgift från Spjudstorp sn, daterat den 10 mars 1827. Kontrakt för 1828 års avgift, för Spjudstorp kyrkby den 8 mars och Abildtorp by också den 8 mars. Kontrakt för 1829 års avgift, för Spjudstorp kyrkby den 6 mars och Abildtorp by den 7 mars. Kontrakt för 1830 års avgift, för Spjudstorp kyrkby den 10 mars och Abildtorp by den 11 mars. Räkenskap för 1830 års salpeteravgift från Spjudstorp sn.

- 208) Räkenskap för 1826 års salpeteravgift från Tryde sn i Ingelstads hd, kvitterad på Torsebro krutbruk den 16 dec 1826. På baksidan räkenskaper för salpeteravgiften från Hedeberga by i Spjudstorp sn åren 1827 och 1828.
- 209) Räkenskap för 1829 års salpeteravgift från Spjudstorp sn i Ingelstads hd.
- 210) Dokument utfärdat den 17 dec 1829 av Nils Göransson i Sandby.
- 211) Dokument rörande salpetergården från Everöd och Lyngby byar i Everöd sn, daterat Torsebro krutbruk den 17 dec 1827, utfärdat av Nils Göransson i Lindby.
- 212) Räkenskap för 1829 års salpeteravgift från Borrby sn i Ingelstads hd. På baksidan sammanfattning av Hörup sn i dito hd, daterad den 14 dec 1821.
- 213) Räkenskap för 1829 års salpeteravgift från Tommarp sn i Jerrestads hd. På baksidan räkenskap för salpeterbetalning från Vallby sn i dito hd. Delvis sönderriven.
- 214) Kontrakt vari Truls Jonsson i Holma förbinder sig att inleverera 1826 års salpeteravgift från Sandby by. Kvitteringar av salpeterbetalning från denna by för 1827, 1828, 1829 och 1830.
- 215) Räkenskap för 1829 års salpeteravgift från Löderup sn i Ingelstads hd. På baksidan räkenskap för salpeterbetalning från Sandby by 1830.
- 216) Kontrakt vari Truls Jonsson i Holma förbinder sig att inleverera 1830 års salpeteravgift från Hagestad by i Löderup sn, daterat den 23 mars 1830. Nederst på samma sida räkenskap för 1830 års salpeterbetalning från Hammar by i Ingelstorp sn. På baksidan räkenskap för 1830 års salpeterbetalning från Ingelstorp kyrkby. Alla i Ingelstads hd.
- 217) Räkenskap från 1866, kvitterad av Pehr Pehrsson i Svanshals den 9 nov 1866.
- 218) Kontrakt vari Truls Jonsson i Holma förbinder sig att inleverera 1827 års salpeteravgift från Hagestad by, daterat den 22 mars 1827, och Löderup kyrkby, daterat den 23 mars 1827. Diverse kvitteringar. Kontrakt för 1828 års salpeteravgift, för Hagestad by den 22 mars och Löderup kyrkby den 24 mars 1828. Diverse kvitteringar. Kontrakt för 1829 års salpeteravgift, för Hagestad by den 20 mars och Löderup kyrkby den 21 mars 1829. Diverse kvitteringar.
- 219) Bouppteckning förrättad den 9 oct 1861 på Gräsljungatorp efter torparen Anders Bengtssons avlidna hustru Olu Jönsdotter som dog den 1 oct. Förrättningsmän var John Sonesson i Visseltofta, Olof Nilsson i Råstad och S Sonesson i Gräsljunga, närvarande I Skönhult, Pehr Pehrsson, C Johnsson och A Anderberg. Den 16 juli 1862 inlämnades bouppteckningen i tvenne exemplar vid V Göinge härads lagtima sommaring i Röinge till häradsrätten. Bilagor: 1) Auktionsprotokoll över Olu Jönsdotters försålda lösegendom den 9 oct 1861, 2) Redogörelse över arvskiftet efter Olu Jönsdotter, 3) Landshövdingeämbetet i Christianstads utslag angående den ansökan som John Sonesson i Visseltofta såsom utredningsman i sterbhuset efter Olu Jönsdotter gjort om laga handräckning för att, p g a anført skuldebrev av torparen Nils Svensson i Skönelund den 29 jan 1862, förfallet till betalning den 25 juni, utbekomma

93 rdr jämte ränta och lagsökningskostnaden, om vilken fordran Svensson blivit hörd och förklarat sig, daterat landskansliet i Christianstad den 7 aug 1862. Svensson medgav skuldebrevets riktighet men anförde missnöje med förfarandet att redan den 9 juli anställa lagsökning härom, och yrkade kvittning för hushyra för en av Anders Bengtsson från den 1 april till den 9 juli 1861 disponerad husbyggnad samt några varor som Bengtsson bortfört från en av Svensson inköpt lägenhet, varför han önskade att målet såsom tvistigt skulle förvisas till domstol. Utslaget ålade honom dock att betala skuldebrevet plus omkostnader, verkställt av kronolänsman Hamholm med kontant redovisningsskyldighet inom 6 veckor, Broby den 1 sep 1862.

220) Oläsligt fragment av räkenskap.